

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Il Bollettino No 679 Numerosi nemici fatti prigionieri Malta nuovamente bombardata

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica: Elementi esploranti rinforzati da carri armati hanno respinto a sud di T mini reparti avanzati nemico distruggendo cinque autobline e catturando alcuni pezzi anticarri e numerosi prigionieri tra cui sette Ufficiali. Intensa e efficace sulle retrovie avversarie l'attività dell'aviazione, che ha abbattuto un >Curtiss<. Velivoli britannici hanno compiuto su Bengasi un'incursione notturna nel corso della quale qualche edificio è stato danneggiato. Importanti formazioni dell'Asse si sono avvicinate nel cielo di Malta lanciando sugli impianti bellici dell'isola gran numero di bombe, una delle quali del massimo calibro colpiva un cacciatorpediniere. In combattimenti aerei la caccia inglese ha perduto ad opera di quella tedesca duo >Spitfire<.

Vojno poročilo št. 679 Številni sovražniki zajeti Malta zopet bombardirana

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja: Izvidniški oddelki so s podporo tankov južno od T minija odbili prednje sovražne oddelke ter uničili pet oklepnih avtomobilov, zadržali nekaj protitankovskih topov ter številne vojske, med katerimi je bilo sedem častnikov. Delovanje letalstva, ki je sestrelilo 1 >Curtiss<, je bilo obširno in izdatno v sovražniškem zaledju. Angleška letala so izvedla nočni napad nad Bengazi, kjer je bilo poškodovanih nekaj hiš. Močne skupine Osnih letal so si sledile nad Malto in so spuščale veliko število bomb na vojne zgradbe; bomba velikega kalibra je zadela neki rušilec. V letalskih bojih so Angliji izgubili dve letali vrsti >Spitfire<, ki so ju sestrelili Nemci. Pim, 11. aprila. AS. Angleška admirališča je uradno poročila, da je bila v srednjem Sredozemlju zadeta in potopljena italijanska 10.000-toneska križarka. To poročilo je popolnoma izmišljeno. Nobena 10.000-toneska križarka ni bila potopljena, niti zadeta. Potopljena je bila neka lažja izvidniška ladja, o kateri je redno in takoj poročalo vojno poročilo št. 670.

Mednarodni velesjem v Milanu

Milan, 11. aprila. AS. Danes je bil v Milanu odprt 23. mednarodni velesjem. Od tam so bile poslane brzjavke Kralju in Cesarju, Duceju, Tajniku Stranke in ministru za korporacije, zatrjujoč, da je ta velesjem v drugem letu vojne dokaz trdega italijanskega dela in produktivne sile naroda. Velesjema se je udeležilo nad 5000 razstavljalcev, med katerimi je več tisoč tujcev. Udeležilo se ga je osem drugih držav, med katerimi je na prvem mestu Nemčija.

Jekleni zid japonskega orožja Dosedanji japonski uspehi so šele začetek tega, kar pride

Tokio, 11. aprila. AS. Načelnik tiskovnega urada pri pomorskem odseku japonskega glavnega etana, kapitan Hiraide, je podal poročilo o vojaškem položaju. Začel je z ugotovitvijo, da se bo angleško gospodarstvo v Indiji prav gotovo zlomilo, ker Japonska že razširja svojo pomorsko kontrolo nad Indijskim morjem. Japonske pomorske sile zdaj delujejo na velikanskem prostoru, ki se začneja na zahodnih ameriških obalah, nato pa se razpenja preko celega Tihega morja do Indijskega morja, pa od Aleutov do Avstralije. Vojaški položaj Japonske je nato Hiraide primerjal z jeklenim zidom, ki so si ga postavili, ko so dosegli popolno premoč v zraku in na morju ter si osvojili vse važne sovražne trdnjave. Napad na Cejlon je še enkrat pokazal, s kolikšnimi bojnimi silami razpolaga Japonska. Toda to je šele začetek velikih pomorskih nastopov, ki jih bo kmalu pokazala Japonska. V Indijskem morju so Japonci v kratkem času — tako je nadaljeval Hiraide — potopili nad 400.000 ton angleškega ladjeva ter Angležem odrezali zveze s Kalkuto, zadnjim zatočiščem, kamor se lahko še poda angleško brodovje v Indijskem morju. Anglosaksonci so se doslej izmikali odločni pomorski bitki, toda japonska mornarica je ostala nedotaknjena in pripravljena čaka na spopad kjer koli in kadar koli.

Litvinov zahteva takojšnjo pomoč

Rim, 11. aprila. AS. V ameriški akademiji za politične in socialne vede v Filadelfiji, je imel Litvinov govor o sedanjem položaju, kjer je zopet rotli zaveznike za nujno pomoč. Rekel je, da je zdaj Nemčija v ugodnejšem položaju kakor kdaj koli in da bo z vso silo udarila na svoje nasprotnike. Nato je znova zahteval skupni nastop, ker zgolj govorjenje o bodočih načrtih ne zadošča. Rekel je, da ne bo zmege, če bo morala ena država izčrpati vse sile v bojih, dočim bi jih drugi v brezdelju hranili za negotovo bodočnost. Združene države morajo zato takoj stopiti v ofenzivo proti Osi, kajti Osi nasprotna sile ne bodo mogle nikdar zmagati le z blokado in z bombardiranjem sovražnih mest. Treba je iti na bojišče in sedaj je glavno vojno prizorišče v Sovjetski Rusiji.

Pomanjkanje živeža na Irskem

Stockholm, 11. aprila. AS. Londonski dopisnik lista >Svenska Dagbladet< poroča, da se je občutno poslabšalo vprašanje prehrane na Irskem. To se opaža zlasti zadnje čase. Moral so uvesti nove omejitve in zmanjšati dosedanje obroke živil. Čutili je tudi veliko pomanjkanje goriva in kavčuka.

Japonci gospodarji Tihega morja

Po pomorski zmagi pri Ceylonu Japonci popolnoma nadzirajo Indijsko morje - V Ameriki pričakujejo po porazu na Batangu tudi padec Corregidorja

Rim, 11. apr. AS. Uradno poročilo britanske poročevalske agencije Reuter potrjuje potopitev letalonosilke >Hermes< (10.800 ton, nosila je 20 letal) in pristavlja, da je to četrta letalonosilka, kar so jih od začetka vojne izgubili Angleži. Prvi tri letalonosilke so bile: >Courageous<, >Glorious< in >Ark Royal<. Agencija tudi pravi, da je imela Velika Britanija ob začetku vojne šest letalonosilk. Stockholm, 11. apr. AS. Londonski dopisnik švedskega lista Aftonbladet sporoča nekatere zanimivosti iz bombnega napada japonskih letal na Mandaiay. Ob tej priliki je našlo smrt 3000 oseb. Dejansko je res, da so japonska letala neopaženo priletela nad mesto in so bombe začele prej, preden je bil dan alarmni znak, in prej, preden se je prebivalstvo moglo umakniti v zavetišča. Pozročena opustošenja so bila velika: eredišče mesta je bilo v nekaj minutah spremenjeno v kup razvalin, močan veter pa je raztrosil ogenj vsenaokrog, da je bilo vse mesto videti v enem samem ognjenem morju. Nesrečno prebivalstvo se je pred strahotami bombardiranja zateklo v jarke in mala jezera in si tam skušalo blažiti pekoče opekline. Tokio, 11. aprila. AS. Vsi listi pišejo o velikih japonskih pomorskih uspehih v Trinkomalijskem morju, kjer je bilo potopljenih nad 28.000 ton sovražnega bojnega ladjeva. S tem se je že odločila usoda Bengalskega zaliva in so propadle angleške nade na obrambo Colomba in Cejlona. Kakor je pomenila potopitev ladij >Prince of Wales< in >Repulse< padec Singapurja, tako pomeni potopitev teh ladij padec Colomba, zadnjega ostanka angleškega odpora na Indijskem morju. Angleška obramba se je morala zateči na zahodno obalo tega morja, kjer vlada razmeroma še mir, dočim je že cela vzhodna obala pod japonskim nadzorstvom.

Lisbona, 11. aprila. AS. Po najnovejših poročilih iz Newyorka vlada v ameriških vojaških krogih veliko vznemirjenje zaradi ameriške posadke na otoku Corregidorju. Ta trdnjava se nahaja odslej pod neposrednim ognjem japonskih topov, ko so se predale ameriške sile, ki so branile polotok Batang. >Newyork Herald Tribune< se sprašuje, kako dolgo se bodo še Amerikanci lahko držali na Corregidorju. Tokio, 11. aprila. AS. Božični otok, ki so ga zasedli Japonci, je najbolj znan po bogatih ležiščih naravnega fosfata. Pred vojno ta otok za Anglijo ni bil toliko strateške važnosti, toda po padcu Singapurja je služil Angležem kot oporišče pri obrambi Nizozemske Indije in Avstralije. Po padcu tega otoka so prišli v zelo nevaren položaj Kokoški otoki, kjer se nahaja edini telegrafski kabel med Južno Afriko in Adenom. Po zadnjih poročilih je japonsko letalstvo začelo z močnimi napadi na te otoke.

Rim, 11. aprila. AS. >Popolo di Roma< piše: Po celem svetu danes razpravlja, je li za Anglosaksonce večji angleški poraz v Singapuru ali ameriški poraz na Batangu. Toda to ugi banje je odveč. Važno je edino to, da so se ameriške čete, ki so bile mnogo močnejše od nasprotnikovih in ki so imele na razpolago silne utrdbe, vendar morale umakniti pred pritiskom japonskih čet. Na drugi strani pa dejstvo, da ameriško letalstvo in

mornarica nista mogla niti rešiti niti pomagati svoji vojski na Batangu, jasno kaže, kako obupen je vojaški položaj Amerike. Govorili so o potresu, ki je v zadnjem trenutku onemogočil ameriški odpor. Naj nam bo dovoljeno, da temu ne

verjamemo, nadaljuje >Popolo di Roma<. Tudi če bi ne bilo potresa, bi se moralo 60.000 Amerikancev prav tako vdati. In ravno zato, ker jih je bilo 60.000, se bil beg Mac Arthurja še bolj sramoten.

12 ameriških ladij potopljenih

Berlin, 11. aprila. AS. Hitlerjev glavni stan je izdal posebno vojno poročilo, da so nemške podmornice neposredno ob vzhodni ameriški obali potopile 12 sovražnih trgovskih ladij s 94.000 tonami, med katerimi so bile štiri velike petrolejske ladje.

Berlin, 11. aprila. AS. Ponoč na 11. april so poskušale izvesti skupine angleških bombnikov močilne napade nad zahodno in severozahodno Nem-

čijo. Nočno letalstvo in topništvo je sestrelilo 12 angleških bombnikov.

Berlin, 11. aprila. AS. Iz vojaških virov se je izvedelo, da je bilo včeraj na vzhodnem bojišču zadetih ali uničenih 75 sovjetskih tankov. Sovjetske letalske izgube med 13. marcem in 6. aprilom znašajo 1069 letal ali povprečno 46 letal na dan. Nekateri dnevi, kakor 17., 19., 29. marca in 4. aprila je sovjetsko letalstvo izgubilo nad 60 letal.

Vrhovni poveljnik madžarske vojske obiskal Rim

Budimpešta, 11. apr. AS. Madžarska brzjavna agencija poroča, da je odpotoval danes v Rim na povabilo načelnika italijanskega glavnega stana načelnik madžarskega glavnega stana general Szombathely.

Novica, da bo v povračilo obiska, ki ga je v Budimpešti naredil načelnik italijanskega glavne-

ga stana general Cavallero, prispel v Rim ugledni madžarski general, je vzbudila v političnih in vojaških krogih živo zadovoljstvo. Posebej poudarjajo, da pomeni obisk generala Cavallera v Budimpešti in obisk generala Szombathelyja ponovno potrdilo za tesno sodelovanje med oboroženimi silami ozi v vojskami zavezniških držav, ki so se pridružile trojni zvezi.

Iz včerajšnjih proslav v Zagrebu

Hrvatska izraža Italiji in Nemčiji globoko hvaležnost za vse, kar ima

Zagreb, 11. apr. AS. Ustaška hrvaška prestolnica je včeraj z vsem gorečim navdušenjem obhajala zgodovinski dan, ki ne pomeni samo slovesno proslavo važnega datuma v novi državi, marveč tudi izpričuje, da je Hrvaška v blisku ognja in krvi sedanje vojne znala premagati svoje notranje in zunanje sovražnike ter se z zavestnim korakom približati trdnosti, ki je bistven pogoj za varno bodočnost in blaginjo. Med prazničnim potrkavanjem vseh zvonov zagrebskih cerkva je bila v bogato okrašeni zgodovinski cerkvi sv. Marka slovesna zahvalna služba božja, pri kateri so bili poglavniki, vlada in vsi višji državni ter ustaški odličniki, diplomatski zbor in posebna italijanska, nemška, madžarska, bolgarska, romunska in slovaška odposlanstva, predstavniki hrvaških in zavezniških oboroženih sil. Po službi božji so se oblastniki odpravili v palačo kralja Tomislava, kjer so se razvrstili na častnem odru nasproti umetnostnemu paviljonu in pričakovali poglavnika in veliko vojaško parado. Popoldne je bila v Saboru slovesna seja, h kateri so prišli diplomatski zbor in vsa tuja vojaška odposlanstva. Poglavniki je imel važen govor, v katerem je naglasil zgodovinsko in po-

litično važnost dneva, ki ga Hrvatska praznuje, in se spominjal vseh tistih, ki so darovali svoje življenje za državno svobodo. >Hkrati pa< — je dodal — se z veseljem spominjamo v teh dneh državne slavlja vseh tistih, ki jim moramo biti globoko hvaležni za vse, kar imamo, naših prijateljskih zaveznic Italije in Nemčije ter še posebej njunih velikih voditeljev Duceja in Führrerja. Poleg tega se moramo zahvaliti slavni vojskama, ki sta s krvjo in žrtvami dosegla, da se je Hrvaška osvobodila in da je hrvaški narod postal sam svoj gospodar. Nato je poglavniki podal pregled vsega doslej opravljenega dela počeni z ureditvijo oboroženih sil. Dejal je: >Položili smo temelje za ureditev naše vojske, zdrave in mlade temelje, ker želimo, da bodi hrvaška vojska v bodočnosti taka, kakršna je bila v slavni preteklosti. Ustvarili smo tudi novo upravo, kajti tista, ki je bila pred hrvaškim preporodom, je bila vprav nasprotna vsaki pravi državni upravi. Ustvarili smo državno gospodarstvo, posebno še gospodarstvo hrvaškega kmeta, da bi hrvaško kmečko gospodarstvo bilo v bodočnosti tako, ki bo varovalo gospodarsko neodvisnost vsega naroda in kmetom nudilo vredno življenje.<

Angleški porazi vlivajo Indijcem pogum

Stockholm, 11. aprila. AS. >Dagens Nyheter< prinaša poročilo svojega dopisnika iz Novih Delhov, da je imel v Indiji zelo velik odmev angleški pomorski poraz v Bengalskem zalivu. To se je zgodilo ravno v času, ko bi morala Anglija Indijcem najbolj dokazati svojo moč in svoj vojaški ugled, da bi lahko vplivala na člane indijskega narodnega kongresa in zlasti na tiste, ki so se pripravljali verovati v možnost zveze z Anglijo. Indijci vodijo teji so se gotovo vprašali, kakšna zagotovila jim bodo pač mogli nuditi Angleži, ki iz dneva v dan doživljajo nove težke poraze. Isti dopisnik tudi poroča, da je indijski kongres odbil zadnjo Crippsovo formulacijo, s katero je skušal doseči kompromisni

sporazum. Tako je Crippsovo poslanstvo v Indiji do zdaj doživelo popolni poraz.

Pogajanja med Crippsom in Indijci so se razbila

Rim, 11. aprila. AS. Uradna angleška poročevalska agencija poroča iz Novih Delhov, da so se po 17. dneh upanja in bojazni pogajanja med Crippsom in kongresom popolnoma razbila v glavnem zaradi nesoglasja o prepustitvi obrambe Indije indijskemu nadzorstvu. Izvršilni odbor vee-indijskega kongresa je soglasno potrdil predlog za odklonitev predlogov, ki jih je prinesel Cripps v imenu angleške vlade. V dolgem pismu, v katerem izvršni odbor sporoča Crippsu ta odlok, je med drugim povedano, da angleški predlogi Indiji ne nudijo resnične narodne vlade in da tudi zadnje spremembe Crippsovih predlogov niso bile zadostne.

Časnikarski kongres v Benetkah

Berlin, 11. aprila. AS. Vsi nemški listi prinašajo pod vidnimi naslovi obširna poročila o prvem dnevu mednarodnega časnikarskega kongresa v Benetkah. Objavili so široke izvlečke iz govorov italijanskih in nemških voditeljev ter podčrtali revolucionarno vlogo osnega časnikarstva ter časnikarstva pri prijateljskih in zavezniških državah. Osnovno časnikarstvo predstavlja edinstveno fronto idej in značajnosti proti lažem, nemoralnosti in podkupljivosti demokratskega, judovskega in bogataškega tiska.

Amerika nagovarja Anglijo k ofenzivi

Bern, 11. aprila. AS. Dopisnik lista >Basler Nachrichten< piše o angleško-ameriških pogovorih, ki so zdaj v teku v Londonu, da bi Amerika rada pregovorila Anglijo, naj začne ofenzivo na evropski celine in da ji v ta namen zagotavlja soudeležbo ameriških čet. Vprašanje pa je, kaj misli o udeležbi ameriških čet v evropski vojni ameriško javno mnenje v trenutku, ko mora požirati žalostne vesti o porazu na Batangu

Ob obletnici prihoda italskih čet v Ljubljano.

11. april – nepozabni mejnik v naši zgodovini

Na današnji dan je minilo leto dni, odkar so v belo Ljubljano prikorakale prve čete s slavo ovenčane junaške italijanske vojske. Lani na veliki petek so v večernih urah prispeli v Ljubljano prvi oddelki borcev italijanske vojske.

Zmagoviti prihod italijanske vojske v slovensko prestolico Ljubljano je nepozaben zgodovinski dogodek za Ljubljano in pokrajino ter vse njeno prebivalstvo.

S prihodom junaške italijanske vojske, ki je z železno disciplino in jekleno vztrajnosljo mimo nas takoj nadaljevala trdo pot svoje dolžnosti naprej proti jugu, je bila za Ljubljano in njeno prebivalstvo vojna z vsemi najhujšimi neprijetnostmi in grozotami končana. Vzporedno s koncem obdobja, ki je spreminilo našo zemljo v bojišče, so nastopili in se razvijali dogodki, ki pomlajajo za Ljubljano in za Slovence začetek nepozabnega zgodovinskega razdobja. Italijanska armada, znana po svojih viteških tradicijah in plemenitih odlikah – katerih ena je, kakor je povedal prvi pesnik fašistovske Italije Marinetti: »Globoka dobrotnost bojevnikov do premaganega sovražnika« – je temu razdobju v Ljubljani in na našem podeželju vlinila neizbrisni pečat.

Zasedba pred letom dni je bila za Ljubljano in del slovenskega ozemlja uvod v novo dobo. Ljubljana je s pripadajočim ozemljem doživela prednost, da je postala sestavina fašističnega Imperija. Duce, voditelj zmagovite Italije, je posvetil vso skrb ozemlju, ki ga je zasedla pri nas zmagovita italijanska vojska in je dal novi pokrajini posebno ustavo ter ji s tem zagotovil pravični pravni položaj. Na podlagi te ustave uživa naše ljudstvo, živeče v pokrajini, že leto dni vse prednosti in ugodnosti, ki jih nudi vladarska pravica Rima in hvaležno okuša njene dobrote.

Burni dnevi vojne vihrje, negotovost in strah, ki sta trla prebivalstvo, so se pod za-

ščito slavnega italijanskega orožja umaknili. Edinice italijanske armade so takoj začele celiti rane, ki jih je zadala naši zemlji vojna vihra. Skoraj vse prometne žile, pretrgane po umikajoči se vojski, so bile vzpostavljene z izredno naglico po zaslugi delavnega in požrvalnega italijanskega vojaka, ki je gradil in usvarjal s puško v roki. Tudi prebivalstvu je priskočila Oborožena Sila, v želji pomagati revnim in podpreli družine, na pomoč povsod tam, kjer je bilo potrebno. Tako se je skrb Rima za dobrobit prebivalstva izkazala že v prvih dnevih v vsej iskrenosti in dobroščnosti po zaslopnih Oboroženih Sil.

Fašistična Vlada je takoj poslala v naše kraje svoje najodličnejše predstavnike, da se prepričajo o razmerah pri nas in da ukrenejo vse potrebno. Za naše ljudstvo je zopet nastopila doba varnega miru, reda, pravice in napredka. To dobo označuje brezprimerljiva skrb osrednjih in pokrajinskih oblasti za našo deželo, modro uvajanje novega reda na političnem in socialnem področju. Zopet je

zaživela vsesplošna delavnost v mestu in na podeželju. Razvila se je javna delavnost, označena z obsežnimi, za celokupno prebivalstvo koristnimi načrti javnih del, kakršnih nismo bili navajeni. Vzporedno s tem smo dobili priložnosti, seznanili se z vsemi oblikami tisočletne rimske omike, ki je že pred dva tisoč leti leti postavila v osrčju sedanjega ljubljanskega mesta staro Emono.

Prebivalstvo Ljubljane in Ljubljanske pokrajine ve in ne bo pozabilo, da se ima za to novo značilno in neizbrisno razdobje v zgodovini zahvaliti Duceju ter ljudem njegovega zaupanja, ki to pokrajino s politično modrostjo in rimsko pravičnostjo vodijo po začrtani poti, prvemu med njimi Ekselenci Grazioliju, ljubljanskemu Visokemu Komisarju. S pristrčnostjo in odkritostjo je naše ljudstvo že pred letom dni zagotovilo in dokazalo svojo lojalnost. Danes, po preteku enega leta, je ljudstvo povsod spoznalo skrb in pravico Rima in zato so izrazi lojalnosti vsega prebivalstva ob obletnici nove dobe še bolj iskreni in prisrčni.

Proslava obletnice v Ljubljani

Spominska slovesnost na Vojnem Poveljstvu - Javna in zasebna poslopja v zastavah

Ljubljana, 11. aprila.

Na dan prve obletnice prihoda naših čet v Ljubljano, se je Visoki Komisar Ljubljanske pokrajine podal na sedež Armadnega Zbora, Zveznega tajnika in zastopstva častnikov in oboroženega oddelka z zastavo položil pred spomenik na pokopališču, kjer so trupla naših padlih v prejšnji vojni in v tej, lovorov venec. Pozneje se je podal v vojaško bolnišnico, kjer je obiskal ranjence in bolnike ter razdelil darila, povsod iskreno sprejel z izrazi zahvale za Duceja. V mestu so javna, prav tako pa tudi mnoga zasebna poslopja v zastavah.

kali Kralju in Cesarju, Duceju in bojevnikom na vseh bojiščih. Po slovesnosti je Visoki Komisar v navzočnosti Poveljnika Armadnega Zbora, Zveznega tajnika in zastopstva častnikov in oboroženega oddelka z zastavo položil pred spomenik na pokopališču, kjer so trupla naših padlih v prejšnji vojni in v tej, lovorov venec. Pozneje se je podal v vojaško bolnišnico, kjer je obiskal ranjence in bolnike ter razdelil darila, povsod iskreno sprejel z izrazi zahvale za Duceja. V mestu so javna, prav tako pa tudi mnoga zasebna poslopja v zastavah.

Pokrajinski tečaji za pripravo voditeljic ženskega fašija

Ljubljana, 11. aprila.

Tajnik Stranke je odredil, da naj se pri zvezah ženskih fašijev prirejajo pokrajinski tečaji za pripravo voditeljic ženskih organizacij P. N. F. Objavljamo določbe o poteku teh tečajev. Tovarišice, ki imajo zahtevane pogoje in se hočejo vpisati v tečaje, se naj takoj prijavijo v uradih ženskega fašija na Erjavčevi cesti 11.

Pri vsaki pokrajinski zvezi ženskih fašijev bo tečaj za pripravo voditeljic ženskih organizacij stranke. V tečaj se lahko vpišejo fašistične ženske ki izpolnjujejo naslednje pogoje: 1. starost ne pod 25 in ne nad 45 let; 2. večletno članstvo v Stranki in sicer najmanj osem let neprekinjenega vpisa v Stranki ali pa pripadnost k mladinski organizaci-

jam; 3. hvalevredno delo v ženskih organizacijah Stranke in sicer najmanj pet let; 4. moralna neoporečnost in dobro družinsko in politično obnašanje; 5. primerna učna priprava in sicer predvsem vseučiliška ali srednješolska, ali pa splošna dobra izobrazba. Komisija, vkateri so Zvezni Tajnik, ki je predsednik, Zaupnica pokrajinskih ženskih fašijev, Tajnik GUF-a, predsednik fašističnega kulturnega zavoda, poveljnik GIL-a, bo presegala spodobnosti in pogoje in bo izbirala kandidate z izpiti: a) plemen izpit o političnem ali neorganizatorskem vprašanju; b) ustni izpit o nedoločenem gradivu.

Tečaj bo trajal tri mesece (15. aprila do 15. julija) in bo obsegal teoretični, praktični in vojaško-pravni pouk

iskal Hrvata in bili so iskreni med seboj. Strahu pred izdajalcem nismo poznali. Vojaki so prihajali pred nas hrvatske častnike z zaupanjem in stavljali so se nam popolnoma na razpolago.

Polni ponosa smo poslušali v radiu Poglavnike govore in poročila naših zaveznikov o napredovanju v Srbiji in sporočali te vesti dalje onim, ki niso imeli dostopa do radio aparatov. Srbski častniki so gledali z nezaupanjem na nas ter nam končno sprejemnik odvzeli. Mi se za nevarnost nismo brigali, saj smo se zavedali, da smo na pragu svobode. Ko pa so nas hoteli prisiliti k umikanju in k borbi smo se odkrito uprli, osnovali hrvatski štab in povedli svoje vojske v osvobodeno domovino!

Pričakala nas je v deliriju navdušenja. Vojakovodja je v Poglavnikovem imenu proglasil osnove Hrvatske Države! Nepregledne narodne množice so s cvetjem in hrvatskimi zastavami dočakale prijateljske armade naših velikih zaveznikov, kjer koli so se pojavile.

A ko so se dva dni po teh dogodkih oglašili širom Hrvatske velikonočni zvonovi, je bilo vsakemu Hrvatcu srce prepolno sreče in ganotja, ker si je bil svest, da je njegova ljubljena Hrvatska dočakala svojo Veliko noč v polnem smislu besede. Veliko noč, katero so naši pradedje pričakovali dolga stoletja. Veliko noč svobode, neodvisnosti in hrvatske državnostnosti.

Velika noč je minila – Država pa je obstala. Postopoma so bile meje utrjene. Njen obstoj je de iure priznalo 12 držav, de facto pa 3 države. S tem je postala Hrvatska polnopraven član mednarodne državne skupnosti. Njen narodni ideal je bil ustvarjen. Sedaj je bilo treba pristopiti k notranji izgraditvi in organizaciji državnega življenja.

Druga točka ustave »Ustaša«, hrvatskega osvobodilnega pokreta, se glasi: »Ko bo ta cilj (t. j. osvobodjenje Hrvatske z osnovanjem samostojne in nezavisne države) dosežen, bo Ustaški pokret branil z vsemi sredstvi državno samostojnost Hrvatske in narodno osebnost hrvatskega naroda in se boril za to, da bo v hrvatski državi vedno vladal le hrvatski narod in da bo narod popolni gospodar vseh stvarnih in duhovnih dobrin v svoji deželi, ki bo napredno in pravično urejena v duhu Ustaških načel.«

Poglejmo, kaj je bilo v tej smeri v prvem letu obstoja ustaške Hrvatske storjenega!

Hrvatska vlada je bila v teh težkih vojnih časih postavljena pred res ogromne naloge.

(Dalić.)

Ljubljanski peki nekdanj in zdaj

V Ljubljani je vsega skupaj 71 pekarn, ki zaposlujejo poleg mojstrov še najmanj dvakrat toliko pekovski pomočnikov. Peki imajo v Ljubljani mnogo dela, saj velik del prebivalstva kupuje namesto moke pekovski kruh. Poleg tega je že od nekdanj v Ljubljani navada, da nosijo stranke pekom kruh v peko. To je razumljivo, saj se v pekovskih pečeh kruh neprimerno bolje speče kakor doma, kjer je skoraj slehernemu na razpolago le pečica v štedilniku. Priznati moramo ljubljanskim pekom, da se vsi vestno trudijo, da bi postregli svojim strankam s čim bolj lepo pečeninim kruhom, pa najsi bo to pekovski kruh ali pa kruh, ki je bil poslan v peko. Red in disciplina, ki vladata med našimi peki zdaj, nista bila v ljubljanskih pekovskih obratih vedno doma. O tem ve povedati marsikaj zanimivega zgodovina.

Že od nekdanj je ljubljanska mestna občina nadzorovala najvažnejše živilske obrti, med njimi tudi peki. Najstarejši zapiski so ohranjeni iz leta 1579. Iz njih zvedo, da je magistrat za nadzorstvo nad peki vsako leto določil po štiri nadzornike pekov. Ti so ogledovali kruh in ga tudi tehtali, če ima res določeno težo. Pred stoletji so peki marsikaj poskusili obiti magistratove predpise glede teže in kakovosti kruha. Zato so bile določene za trmaste in neposlušne peke razmeroma hude kazni. Kaznovani so jih namreč s potapljanjem. Ta kazen je bila dokaj sramotna, saj so kaznovane peke zaprli v leseno košaro in jo pri čevljarjem mostu spuščali v Ljubljanico. Kaznovani pek se je potopil s košaro vred v Ljubljanico in se napil vode, potem so ga pa spet potegnili kvišku in postopek ponavljali, dokler se ni zdelo, da ima kazni dovolj. Tako kazen je bila seveda za vedno številne gledalce najbolj zabavna predstava. Druza kazen, ki je doletela peke, če se niso držali predpisov, je bila sramotilna klopeca. Ob tržnih dnevih so morali kaznovani peki sedeti po nekaj ur na teh klopcih, izpostavljeni v zasmeš kupcev in prodajalcev. Te kazni so bile prav gotovo hude, saj so bili peki ne samo osramočeni, imeli so tudi škodo, ker so jih vsi kupci spoznali in si zapomnili, tako da je njihova obrt zaradi take kazni nekaj časa občutno trpela.

Že iz prvih ohranjenih zapiskov zvedo, da je magistrat določal cene pek in da je zato, da ne bi oškodoval niti mešanec, niti pekov, uvedel tako imenovane pekarske poskušnje. Posebna komisija, v kateri so bili mestni blažajniki, trije svetovalci, oče pekarske zadruge in dva peka, je ob določenih tržnih dnevih kupila star (4 mernike) žita, ga dala v mlin in iz namlete moke spekla kruh. Tako je komisija lahko natančno preračunala, kakšen kruh in koliko ga napeče lahko pek. Pri tej poskusni peki so natančno upoštevali vse datjave, ki jih imajo peki. Zanimiv je obracun takega poskusnega nakupa, iz katerega zvedo, da je nekako pred 350 leti veljalo 4 mernike pšenice dva goldinarja in 40 krajcarjev. Mestnim žitnim mercem je pripadel od stara en sold. Fant, ki je peljal žito v mlin, je dobil prav tako en sold. Mlinar, ki je pšenico izčistil, je dobil en krajcar, pristojbina za kruharno je znašala šest krajcarjev, dva in sol so stala prav tako šest krajcarjev. Zmleta moka je veljala torej dva goldinarja 54 krajcarjev in je je ostalo potem, ko je mlinar za mletev vzel svojo mero, 107 funtov. Iz tega je lahko vsak pek napravil 117 funtov testa za žemlje in 38 funtov za hlebe. Račun je pokazal, da je pek pri staru pšenice zaslužil 25 krajcarjev. Ljubljanski zgodovinar Ivan Vrhovec, ki je zbral te podatke, je zapisal ob tej številki: »Oj srečni časi!, kar pomeni, da je bil ta zaslužek znaten.

Dobre razmere, v katerih so spočetka živeli ljubljanski peki, so se v kasnejših stoletjih močno poslabšale. Konec 18. stoletja so tožili peki, da ne mine mesec, v katerem ne bi pozvali katerega izmed pekov zaradi dolgov. Da se tedaj pekom res ni dobro godilo, dokazujejo tudi ugotovitve, po katerih so tedaj pekarske pravice izgubile ceno in so nekateri peki začeli zadolževati svoje zadržno premoženje. Konec tega stoletja je magistrat tudi že predpisal, da mora vsak pek napečeni kruh zaznamovati s posebnim znamenjem, tako da je vsakdo lahko spoznal, čigave peke je kruh. Nezaznamovani kruh pa so zaplenili.

Drobne gospodarske

Iz srbskega gospodarstva. Srbska narodna banka je podaljšala termin za menjavo kovancev po 50, 20 in 10 din do nadaljnjega. — Zadnje čase je banka tudi poostila kontrolo nad izvajanjem deviznih predpisov, da tako onemogoči vsako nezakonito trgovino. — D. d. za izdelovanje semenja v Belgradu je stopila v likvidacijo. — Srbska vlada je prepovedala izvoz semenja za konopljo in lan. — Srbska vlada je predpisala nove najvišje cene za kože drobnice.

Novo slovaško notranje posojilo je razpisano. Vpis traja od 7. do 10. aprila. Posojilo nosi 4,5% in teče za dvajset let. Vse zneske posojila prevzamejo najprej banke, nato pa pridejo na vrsto za-

Pogodba med Anglijo in Japonsko

(Ob začetku XX. stoletja)

Pogodba slabo odgovarja temu korektnemu zadržanju. Zaradi grenkih izkušenj z vojno v Transvaalu so nastale zaskrbljenosti: vojaški aparat se je izkazal tako zastarel in nepopoln, da je opravičil najbolj malosrčna predvidevanja, če bi se Anglija morala boriti s pravo, izveščano armado. »Ali je naša vojska tako pripravljena,« je vpraševal dr. Norman, »ali je naših šest armadnih zborov pripravljenih za boj, ali so naši odnosi z drugimi državami tako prijateljski, da nam vse to dovoljuje gledati z zadovoljstvom na pogodbo, o kateri je izjava o vojni z naše strani tako hrabro predvidena?«

Ta drznost je razburila tudi Campbella Bannermana, bodočega ministrskega predsednika, ne samo zaradi vojaške nepravilnosti, ampak tudi zaradi raztegnitve, ki bi jo spopad mogoč zavzeti, brž ko bi Anglija stopila v vojno. »Vse japonske koristi so na Kitajskem in v Koreji; toda mi bomo ob vstopu v vojno zaradi točk tega pakta, naperjenih proti dvema velesilama spoznali, da ti dve velesili stojita proti nam ne samo na Kitajskem in v Koreji, ampak na slehernem delu sveta.« V Indokini, na Kavkazu, v Severni Afriki bi imperij mogel biti napaden od premočnih sil na vsaki točki. Kakšno pomoč bi mogel nuditi v tem primeru zaveznik, že zaposlen v boju za svoje cilje v nevarni vojni v Mandžuriji?

S tega vidika gledanega vprašanja ni bilo mogoče kar tako preiti, ampak je bilo treba nanj odgovoriti; minister Balfour je

v izravnavo prejšnjemu povedal tole: dejstvo, da Anglija ni več osamljena, ampak da ima ob svoji strani zaveznika, zmanjšuje možnost, da bi bila Anglija sama predmet sovražnosti kake zveze drugih držav. Vprašali so ga, če se je bilo treba veliko truditi za sklenitev formalne pogodbe, kadar že sama istovetnost skupnih koristi more združiti dva naroda brez kakršnih posebnih medsebojnih obveznosti; odgovor je bil, da bosta objava pogodbe in njenih pogojev odsvetovati ostalim državam, storiti korake in podvzeta, iz katerih bi mogel nastati položaj, ki bi privedel do vojaškega spopada.

Čeprav so bili razgovori dovolj pametni, so bili vendar v neki razdalji od čiste resničnosti, v kateri tolike hipoteze in možnosti ne obstajajo. Prav dejstvo, ki ga je pribil dr. Norman, o korektnem zadržanju Rusije med bursko krizo, in dejstvo, da je sovražno razpoloženje Francije in Nemčije do Anglije obstajalo, čeprav samo v besedah, sta pokazala, da ni bilo treba Angležem polagati tolike važnosti na pogodbo: Lansdowne je torej prav presodil, da, kdor ni napadel osamljene in poražene Anglije, je ne bo napadel sedaj, ko ima zaveznika, čeprav zelo daleč.

Glavni namen Anglije pri sklepanju pogodbe ni bil torej zavarovati samo sebe, ampak zavarovati Japonsko. Življenjepisec lorda Lansdowneja omenja, da sta velesili sklenili pogodbo z mešanimi čustvi: medtem ko je Anglija želela, se je Japonska bližala velikemu odločilnemu koraku – vojni z Rusijo, s skrito drznostjo, da ji odlična pripravljenost vojske in slabo finančno stanje ne dovoljujeta več odlašanja. Angleška diplomacija je računala s temi nameni in tudi z možnostjo, ki jo je vedno strahila, da bi našla poleg Rusije na bojnem polju iste velesile, ki so bile navzoče pri pogajanjih po kitajski vojni, danes pa sklepajo o

ustanovitvi trojne vojaške zveze. To bojazen je angleška pogodba odganjala: zaradi zavezništva bi morali ob bokih japonske vojske in mornarice stražiti, da ne bi Japoncem kake nove sovražne sile padle za hrbet, medtem ko bi jim stale nasproti sovražne ruske sile. Pravi pomen mnogih postavk pogodbe, tolikih dejstev, obrazloženih v parlamentu in razlag ministrov je bil tale: kar borite se z Rusijo, nihče vas ne bo motil.

S stališča »realne politike« je bila igra dobro pripravljena. Med angleškimi in ruskimi grožnjami je bila zdaj japonska vojska, pripravljena na spopad in na rešitev tolikih problemov. Pojasnjevalno naključje: nekaj dni pred objavo pogodbe je vlada nenadoma sporočila, da so načrti za utrditve Vej-haj-veja opušteni. Kitajsko mesto, ki bi moralo postati angleški Port Arthur kot protitež ruskem, bi nasprotno postalo zdaj, kot je povedal podtajnik za kolonije lord Onslow, »zdravilišče za prebivalce Hongkonga in Sanghaja ter za pomorske in vojaške sile Daljnega Vzhoda«. Ta nenadna sprememba trdnjave v zdravilišče je začudila vse, ker so bila še v spominu ošabna zatrevanja, ki so proglašala strateško važnost tega oporišča. Ali je napoved pogodbe podlaga razlago? Na to vprašanje je lord Lansdowne odgovoril z ravno dušno nebriznostjo, da ne ve, kakšni so odnosi med obema novostima; dopustil pa je, da je sklenitev pogodbe vplivala »zavestno ali nezavestno« na katerega izmed njegovih tovarišev, ki se je izjavil proti odpovedi utrjevanja Vej-haj-veja. Čeprav tako oprezna, je opustitev vendar imela svojo vrednost: »zavestno ali nezavestno« si je ustvarila angleška politika najboljše pogoje, ker so japonske čete poskrbele za razrušitev Port Arthurja.

(Konec.)

Največji slapovi na svetu

Slapovi sami rišejo zgodovino svojega toka

Med vsemi slapovi na svetu so najbolj znani Niagarski slapovi na meji med Kanado in Severni ameriški državami. Niagarski slapovi so med jezeroma Erie in Ontario in odvajajo vodo, ki se zbira v velikih severnoameriških jezerih in ki odteka iz Ontarijskega jezera pod imenom reka Sv. Lovrenca. Znanost je že zdavnaj ugotovila, da so velika severnoameriška jezera nastala zaradi delovanja ledenikov v ledeniški dobi. Nastala so prav tako, kot Bohinjsko, Blejsko jezero in sedmerna Tri-

Najbolj mogočni slap na svetu je v Cici v Južni Afriki, kjer pada voda veletoka 115 m globoko.

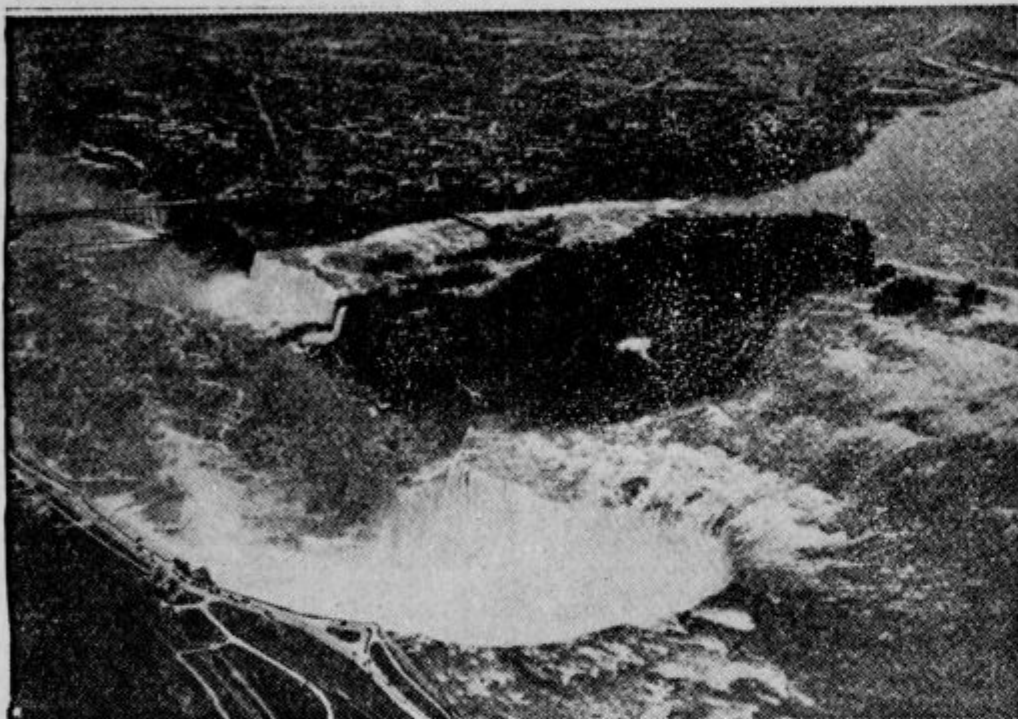
glavska jezera, ki so ostanki kadunij, ki so jih v skalne gmote izdolbili ledeniški jeziki. Nekako pred 30.000 leti je bila pokrajina, v kateri leže sedaj severnoameriška velika jezera, pokrita z velikanskimi ledeniki, ki so izdolbili kotanje, v katerih je potem, ko so se ledeniki umaknili, ostala jezerska voda. Iz nekaterih jezer je po zaključku ledene dobe odtekala voda naravnost v reko sv. Lovrenca. Kasneje pa

vdolbine, trdnje plasti nad temi vdolbinami pa so se morale krusiti polagoma same po sebi, ker niso mogle viseti preost v zraku. Tako se je reka v teku tisočletij počasi grizla v planoto in slap se je pomikal prav počasi od Ontarijskega jezera proti jezeru Erie. Danes se je slap umaknil od jezera Ontario že za polnih 11.300 m, tako da teče voda od slapov naprej po 50 m globokem prepadu.

Prvotno je odtekala čez Niagarske slapove ko, maj šestina sedanje vode. Ugotovili so, da se je v tistih dobah slap premaknil vsako leto za 12 cm. Potem ko so se združile vse otekajoče vode velikih jezer, je reka pridobila na močnejši, s tem je narasla tudi razjedajoča sila vode in v zadnjem delu prepada pod slapovi se da ugotoviti, da je voda odmaknila slap vsako leto približno za 1 meter in 37 cm. Za prav toliko se Niagarski slapovi pomaknejo tudi še sedaj vsako leto nazaj.

Prav po teh ugotovitvah so geologi tudi lahko izračunali, kdaj so se ledeniki umaknili in napravili prestop reki, katera je s slapom začela teči v jezero Ontario. Izračunali so, da je reka napravila nad 11 kilometrov dolgo eotesko skozi planoto v približno 30.000 letih. Danes so Niagarski slapovi zanimivi zlasti zato, ker sestojijo iz dveh ločenih slapov. V kilometer široki reki je namreč prav ob slapu otok, ki deli reko in slapove na dva dela. Velikanske vodne množine bobne v obeh slapovih 50 m globoko. Vzhodni rokav leži med ameriškim bregom in otokom, ki ga imenujejo Kozji otok. Tu pada voda čez razmeroma raven prag. Zahodni rokav med Kozjim otokom in kanadskim bregom pa je še večji in je zanimiv zaradi tega, ker ima slap podkvašto obliko. Nekako v sredi rokava, kjer drve največje množine vode v prepad, je tudi izpodjedajoča sila vode najmočnejša. Zato se slap tam hitreje umika in je tako dobil podkvašto obliko.

Kozji otok in najbližja okolica Niagarskih slapov je proglašena za naravni park. Ze poleti je pogled na Niagarske slapove nekaj izrednega. Pravilno zunanost pa imajo slapovi pozimi, ko zamrznejo. Posebnost je tudi dvorana Vetrnica, dostopna s Kozjega otoka. Ta dvorana je nastala pod podkvaštim slapom. Obiskovalci pridejo lahko s Kozjega otoka v to dvorano, ki jim nudi posebno doživetje. Tesno ob mokrih navpičnih stenah jih vodi steza med skalnato pečino in bobnečo vodno steno, ki pada z višine 50 m. Vetrna dvorana leži namreč zadaj za vodnim slapom. Prepih je silen, bobnenje pa tako, da ne sliši človek niti lastnega glasu, pa tudi strela ne. Moker puh in razpršene drobne kapljice premočijo vsakogar in tudi dežni plašči ne zaležejo mnogo. Če je že Vetrnica vredna obiska poleti, je to še tem bolj pozimi, ko ves slap zamrzne in ko hodi človek med ogromnimi ledenimi

Pogled na Niagarske slapove z letala. V ozadju mesto Niagara Falls, ob katerem teče vzhodni rokav reke ter se zlija čez ameriški slap v globino. V sredi reke Kozji otok, v ospredju pa podkvašti slap.

je voda našla prehode iz jezera v jezero in sedaj odteka vsa voda skozi jezera in čez Niagarske slapove v zadnje — Ontarijsko jezero.

Ontarijsko jezero je precej nižje od Erijskega jezera in ko je po umiku ledenikov voda odtekala po planoti iz Erijskega jezera, je iz višje planote padala v visokem slapu naravnost v Ontarijsko jezero. To je bil začetek Niagarskih slapov. Velikanski vodni vrtinci in sila padajoče vode so na dnu elapa načeli nekatere mehkejšje vodoravne sklade. Reka sama je tekla namreč po trdnih kamenitih tleh. Pod temi skladi pa so bile mehkejšje plasti, ki jih je vodna sila lažje načela. Zato so v globljih skladih radi neprestanega delovanja vode nastale

kapniki, ki vise z višine 50 m. Človek ima vtis da hodi med navzdol obrnjenimi cerkvenimi stolpi.

Težko je seveda reči, kateri elap je na svetu največji. Razlikovati moramo namreč med vsim vodnega padca in med množino padajoče vode. Po splošni sodbi je najbolj mogočen, kar se tiče vodne množine in višine padca, slap Umtata v Južni Afriki. V Cici pri Umtati pada namreč veletok čez 115 metrov visoko stopnjo v prepad. Velikanske množine vode, ki se zlivajo v globoko žrelo, se na dolgi poti ekoraj vse razprše v meglo. Gledalec pravga dna reke pod slapom sploh nikdar ne more videti, ker ga vedno zakriva mogočna in gosta megla razpršenih vodnih kapljic.

BARBARA

Stari Matija mi je dejal: »Da bi že vnaprej kaj poskrbel — pa še za otroke? — To je — ali odveč, ali pa sploh brez smisla! Ne, dragi moj, jaz se tudi oženil ne bom več. In kar vi imenujete srečo — boljše, kot se je meni godilo, sploh ne more biti človeku na zemlji. Hišico sem imel in štacuno. Mimo tega sem bil lovec na kite. Od spomladi do jeseni sem visel med zemljo in vodo. Ko so se dnevi stegnili, sem se vrnil domov in sem prinesel darila s seboj. To ti je bilo življenje! Toda jaz sem hotel imeti več, hotel sem se preskrbeti še za naprej. Imel sem hčer...»

Nekoč spomladi, preden sem se hotel spet odpraviti na morje, je umrla njena mati. Takrat nisem imel še niti lasu sivega. Vsi so mi prigovarjali, naj se vnovič oženim. Vendar bi me bili z istim uspehom lahko z iglami zbadali v srce. Jaz vendar ne bom Barbri dal mašehe! Potem je prišla velika noč in lastniki ladij so se kar trgli zame. Da naj prevzamem samostojno barko, da dobro vedo, kako se name lahko zanesejo. Toda jaz vendar ne bom šel na morje in ne bom svoje Barbare prepustil tujim ljudem! Torej sem ostal v gnezdu in sem se usedel v štacuno. Po desetkrat na dan štacuno lahko zapreš in stečeš domov k svoji Barbki! Barbara je rasla, bila je kot izrezana iz materinega obraza, imela je jamčice v licih in oči za en sam smeh in jok hkrati. Le sanjava je bila zmeraj — pa ji je bilo šele šestnajst let. Pa sem se spozabil in sem ravnal z njo kot z otrokom. A je bila ona zares tako tiha stvarca in ni šla nikoli nikamor...

Nekoč so me potrebovali na morju. Nevihta je bila, pred našim pomolom se je zaganjalo nekaj črnega. Tema je bila ko v rogu in vse v megli. Dopolzne se je malo razjasnilo in smo videli, da

je bilo tista tista razbitina ladje. Slednjič smo zapazili zanke; ljudje so še živeli ondi. Pripravili smo veliko barko, pa ni priplula niti do pomola. Poslali smo tja manjo in jaz sem bil v njej. Saj kaj takega ni moči odreči, ali ne? Pa smo uspeli in preden se je stemnilo, sem bil šestkrat tja in nazaj.

Zvečer pa, ko sem se enkrat pogledal v štacuno, kako in kaj, so mi povedali, da mladi Anton, sin stavbenika, hodi pod našim oknom gor in dol. Ko sem prišel domov, je bil že odnesel pete. Drugi večer je bilo isto. Kaj bi? Mladi možakar je bil, kot se mi je dozdevalo, prevečano fante svoje vrste. Ni, da bi človek takega fanta klical na odgovor. Torej sem sklenil govoriti z Barbaro in jo opozoriti. Če že moro vzeti takega moža, naj vzame pravega!

»Barba...« sem začel. Pa me je pogledala s svojimi nedolžnimi očmi in je črhnila le:

»Kaj pa, oče?« In že nisem mogel naprej in sem moral govoriti kaj drugega. V čisto vodo, ni da bi človek vrgel blato. Vendar nisem mogel mirno spati. Oče sploh ne sme spati.

Toda — človek obrača, Bog pa obrne. Pri nas je bil semenj. Nekdanji prijatelj, ki sem bil z njim v šolskih klopetih, me je obiskal. Medtem je je bil ovdovel. Bil je možakar, da malo takih, čvrst in korenjaški, ki je mogel voz s par konji zadaj zadržati.

»No, Jurij,« sem ga vprašal, »kaj pa ti onegaviš tod?«

»Prišel je bil od daleč, da bi si poiskal kako nevesto. Takole s pismi sem in tja ni nič, je dejal, in mačke v vreči že ne bom kupil. Vprašal sem ga, če ima katero v mislih. On, da prav za prav ne. »Taka smola,« je potlej zamrmral, »od-

Pomlad je že tak letni čas, da si človek navzlic štednji in omejitvam zaželi kake nove obleke. Pa je treba vse modro preudariti in premisliti. Za vzpodbudo nekaj primerov:

Na levi strani naše riebe je peščenorjav športni plašč s pripenjajočo se kapuco iz istega blaga. Kapuca in oba velika žepa sta pošita s krznom. Popol. daneki plašč (zraven na sliki) je iz črnega blaga, oba proč štrleča žepa, ki nadomeščata mul, pa sta okrašena s krznom. Plašč ima dve vrsti gumbov in

dva ozka reverja. Zraven je lep kostum za te prehodne dni v toplejšo pomlad. Narejen je iz modrega, volnena blaga in ima dva velika, škricljasta žepa. Jako eleganten je bližnji popoldanski kostum iz črnega volnena blaga in z ozkimi okraški iz krzna. Krilo ima majhen stranski razporek in je precej ozko. Jako ličen je črn popoldanski kostum, ki je okrašen s krznom. Sicer je kostum, ako preprosto in ima le eno vrsto gumbov. Poslednja skica nam prikazuje plašč z lepim hrbtnim delom; plašč je jako prikladen za te dni.

peljala se je v mesto na svatbo. Vprašal sem ga še, ali je to kaka starejša ženska. Pa se je na ves glas zagrohotal, rekoč:

»Zakaj pa? Ali mogoče nimam zob, da bi lahko orehe z njimi trl? A ona mi je ušla, vrag jo vzel!« Res, takole mi je dejal.

Pa sem si mislil:

»Pa ti hodi tisti Anton, smrkavec, in Bog ve, kaj ji je že napihal v dušo? In, ali ni potrebno, da oče že vse vnaprej poskrbi? Tale Jurij — to bi bil pravičen mož! Jurij — hišo ima in vrt, pa kos zemlje, pa denarja ko smeti. — Tisti Anton pa se naj potle le še prikaže na promenado pod okni! Jurij ga bo z žrdjo...»

»Saj nič ne vem, kako in kaj je bilo, a še zdaj se slišim, ko sem dejal: »Ti, Jurij, jaz imam dekleta v hiši.«

On me je pogledal, se zasmejal in rekel:

»Prav, pojdiva ga pogledati!«

Sploh — šlo je ko po žnori; vdovci niso taki, da bi se mnogo onegavali z besedami, a moja Barbara je bila tiha in potrpežljiva deklica.

Slušala me je, molčala in storila, kot se spodobi. Sele na dan poroke se je razjokala. Pa kaj, saj se vsa dekleta jokajo, ko se poročijo, pa so to slednjič le solze veselja. Potem so prišle pečenke in ples in še en ples in še eden, in drugo jutro sem se odpeljal domov s težko bučo, a z lahkim srcem.

»Preskrbljena je, moj otrok je preskrbljen,« sem si dejal, »pa še kako! Kaj boljšega si sploh ne bi mogel želeli. Seveda, domov grede sem zakoprnel po njej, češ, kako pusto mi bo zdaj doma! In kako dolgo ne bom nič slišal o njej, ko je tako daleč! A ko se bo stajal sneg, bom šel spet na morje. In kaj vse ji bom prinesel!«

Ko je sneg skopnel, je prišel najstarejši sin mojega zeta, šestnajst let je imel in je bil že tak hrust kot oče. Ne da bi pozdravil, je stopil k meni v štacuno, potrkal je z bičevnikom po tleh in me je vprašal:

»Zakaj ste mojega očeta opeharili?«

»Opeharil?« sem se zazrl in kar rdeče se mi je naredilo pred očmi. Po sem mirno povzel, čeprav me je skelelo v duši: »Dal sem svoji hčeri vse s seboj, kar sem le imel, štacuno sem izpraznil zaradi nje in ves nakit rajne in svoje matere...«

»Bolno žensko ste mu nakopali na vrat,« mi je fant odvrnil glasno in robato. »Sama kost in koža — če se je dotakneš, kar zaškriplje v njej...«

Nisem ga niti več poslušal. Vse sem pustil, kot je bilo, in sem se odpeljal k svojemu zetu. Ta je bil golorok v hiši in je imel roke prekrizane na hrbtu. Pri peči je stal, grel se je in mi je v pozdrav nekaj zamrmral. Ona pa, komaj da me je zagledala, se mi je že vrgla krog vratu in je zahtela. In nena doma mi je njena glavica omahnila na ramo. Omedlela je. Odneseš sem jo v kamro in sem komaj opazil, kaj da sem nesel, tako lahka je bila postala. Položil sem jo na postelo, ji z vodo pomolil senca in nato se je zavedla.

»Barbka,« sem jo vprašal in se sklonil k njej, »ali slabo ravna s teboj?«

»O, ne, oče,« je zašepetala.

»Ali ti ne dajo zadosti jesti?«

»Nasprotno, saj sem gospodinja jaz in lahko pogledate, kako je vsega v izobilju.«

Križanka št. 30

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20				21					22			23					24	
25			26				27				28					29		
30		31				32				33			34					35
36	37				38				39			40					41	
42				43				44				45					46	
47			48				49				50					51		

Vodoravno: 1. močvirna ptica, 6. trgovsko blago, 10. mlaka, 14. sesalna priprava, 20. portugalska reka, 21. moško ime, 22. merilna priprava, 23. del telesa, 24. urejeno stanje, 25. ud družine, 26. staroslovanska boginja, 27. obvezovalna potrebnost, 28. tibetanski duhovnik, 29. izraelska čudežna jed, 30. del ladje, 32. čevljarsko orodje, 33. vodna žival, 34. državni monopol, 36. žensko ime, 38. slovenski pesnik, 39. kraj pri Litiji, 40. časopis (tujka), 42. slovenski gradbeni strokovnjak, 43. čistilo, 44. svetopisemska oseba, 45. del gledališča, 46. japonski denar, 47. strupena žuželka, 48. domača jed, 49. upanje, 50. cunjica, 51. praska.

Navpično: 1. del noge, 2. domača jed, 3. del voza, 4. majhen kolut, 5. ameriška država, 6. zemeljsko bogastvo, 7. ruska reka, 8. svetopisemsko mesto, 9. žensko ime, 10. časovna mera, 11. časovna mera, 12. žalitelj, 13. povest Pajkove, 14. Finžgarjeva povest, 15. žensko ime, 16. kuhalna priprava, 17. azijski polotok, 18. sibirski reka, 19. pesniška oblika, 31. češka reka, 32. norčija, smešnica, 33. oblika vode 24. lastnost teles, 35. svetopisemski

kraj, 37. domača perutnina, 38. glodalec, 39. stari oče, 40. kaznivo dejanje, 41. vodna naprava.

Rešitev križanke št. 29:

Vodoravno: 1. skuta, 6. planinica, 15. vosek, 20. Lona, 21. neon, 22. Ema, 23. reva, 24. Kana, 25. osa, 26. tisk, 27. Trost, 28. para, 29. kol, 30. vez, 32. zmes, 34. malik, 36. sluz, 38. uta, 39. omela, 40. Mlada pota, 41. Hasan, 42. potop, 43. rokavičar, 50. tlaka, 53. Eva, 54. glog, 55. sliva, 56. Nana, 57. dom, 58. tip, 60. raka, 62. dijak, 64. udav, 66. ata, 67. Arij, 68. Savo, 69. ban, 70. Ahil, 71. Iler, 72. karat, 73. velika noč, 74. Odilo.

Navpično: 1. slovo, 2. kosom, 3. Una, 4. tat, 5. Anima, 6. pesem, 7. lok, 8. Ant, 9. Nerad, 10. Imola, 11. nasip, 12. irt, 13. cep, 14. Avala, 15. varuh, 16. Oka, 17. sak, 18. enota, 19. Kalan, 31. Zeta, 32. zlog, 33. slog, 34. Maks, 35. kočja, 36. stan, 37. Zala, 38. usad, 42. petak, 43. ovira, 44. plast, 45. rokav, 46. alibi, 47. vijak, 48. Ivana, 49. Radič, 50. tnal, 51. kotel, 52. Amaro, 59. pir, 60. rja, 61. ave, 62. dol, 63. kan, 64. uho, 65. vid, 66. ali.

MIŠEK

26

detektiv

Toda bradati gospod je dejal:

»Gospoda detektiva, kot župan našega mesta vama čestitam na vajinih novih uspehih.«

»Srčna hvala, gospod župan!« se je priklonil Mišek in blazen nasmeh mu je igral na licu.

»Vendar se bojim, da se varata, in da vama ne bo uspelo. Naši meščani so pošteni ljudje. Že pet let ni bilo primera kraje v našem mestu.«

Telefon je zabrnul

»Oprostita, prosim, da prekinem,« je prijel župan za slušalo.

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 12. aprila: Bela nedelja; Julij I., papež; Visija, devica in mučenica; Zenon, škof; Saba Gotski, mučenec.

Ponedeljek, 13. aprila: Hermenegild, mučenec; Agatonika, mučenica; Karp, škof in mučenec; Papi, mučenec; Ida, devica.

Torek, 14. aprila: Justin, mučenec; Domnina, devica in mučenica; Valerijan, mučenec; Tiburcij, mučenec; Lambert, škof.

Novi grobovi

Ob eklepu lista smo iz St. Jerneja na Dolenjskem prejeli poročilo, da je v večoti ob tri četrti na 12 mirno v Gospodu zaspal zlatomašnik, duhovni svetnik in bivši dolgoletni šentjernejški župnik gospod Anton Lesjak. Rajni gospod se je rodil v Stični dne 18. januarja 1857. v mašnika je bil posvečen 19. julija 1884. Pogreb bo v ponedeljek, 13. aprila ob 10 dopoldne v St. Jerneju. Naj v miru počiva!

† V Savljah pri Ljubljani je na veliki petek umrl posestnik in trgovec g. Jože Tercelj in bil pokopan na velikonočno nedeljo. Pokojnik je bil dober krščanski mož in dolgoletni naročnik naših listov. Gospodu sinu in ge. hčerki naše iskreno sožalje, pokojniku pa večni mir!

Najlepša knjiga

Ovčar Marko

— Na Dvoru pri Žužemberku gradijo novo cerkev. Na Dvoru, kakor tudi v okolici, so ljudje že dolgo želeli, da bi se ustanovila samostojna župnija. Bile pa so razne zapreke, tako da do minulega leta nismo upali, da bi se številnim vernikom žužemberške župnije skrajšala pot do župne cerkve, do katere imajo mnogi tudi 2 uri hoda. Preteklo leto pa je tudi mala cerkva na Dvoru dobila duhovnika. Novi gospod je takoj uvidel, da je nujno potrebna nova cerkev. Resno se je lotil zadeve in kmalu dobil dovoljenje od višjih oblasti. Razdelil je delo in vozniške in v nekaj tednih je bil postavljen temelj za novo cerkev, ki bo tako velika, da bo zadostovala za našo okolico. Upamo, da bo v tem poletju cerkev za silo dograjena. Splošno kažejo občani dobro voljo, kar se je videlo pri nabiranju za novo cerkev. Nabrala se je kar lepa vsota. Omeniti moramo tudi pevske zbor, ki nam je prav lepo prepeval. Ko bomo imeli novo cerkev in bo vse urejeno, vas pa že povabimo k blagoslovitvi.

— Za prve petke je prav dobro uporabna pesem »Velika obljuba božjega Srca«, ki jo je na besedilo p. Krizostoma uglasbil Silvester Mihelič. Pesem je prirejena za mešani, moški in troglasi ženski zbor, a se more peti tudi eno- ali dvo- glasno z orglami. Dobi se v Mladinski založbi, Stari trg 30.

ZALOGA VENTURINI LUDVIG

POHISTVA
Florijanska ulica 31, telefon 48-12, Ljubljana
zopet redno posluje vsak dan od 2 do 6 popoldne, kjer sprejema naročila za spalnice, jedilnice, kuhinje itd. po solidnih cenah.

— Zdravnikom in slušateljem medicine se priporoča knjigarna Kleinmayr Bamberg, Miklošičeva 16 za dobavo strokovne literature.

— Hladno vreme. Jutri je sedaj še vedno precej hladno in je navadno jutranja temperatura le nekaj stopinj nad ničlo. V soboto je bilo jutraj in se prve popoldanske ure močno megleno. Megla je valovila prav nizko. Ljubljansko Barje je bilo spremenjeno v veliko megleno morje, na katero je bil lep pogled z Grada. Barometer se še vedno dviga. Znak, da ostane še nekaj dni lepo vreme. V petek podnevi, ko se je megla umaknila, je začelo prav dobro sonce ogrevati in je bila popoldne dosežena že visoka dnevna temperatura +17 stopinj Celzija. Barometer je v soboto jutraj dosegel 768.6 mm. Vode, ki so v četrtke močno narasčale po hudem nalivu, so popolnoma upadle in dosegle svoje normalno stanje.

— Zahvala. Društvo za vzdrževanje otroške bolnišnice v Ljubljani se najlepše zahvaljuje gosp. inž. Svetku Lapajnetu za izročeni znesek 600 lir, ki ga je daroval v počastitev spomina svojega rajnega strica gosp. inž. Josipa Žužka kot odpora revnim bolnim otrokom. Dalje se društvo udi zahvaljuje g. dr. Derču, šefu-primariju otroške bolnišnice, ki je istotako v počastitev svojega ajnega strica gosp. inž. Josipa Žužka podaril društvu svojo dragoceno medicinsko knjižnico.

Važno opozorilo pridelovalcem sončnic!

Vse one kmetovalce, ki so sklenili z nami pogodbe za pridelovanje sončnic, obveščamo, da so se pošiljke sončničnega semenskega semena in umetnih gnojil zaradi prometnih omejitev zakasnile. Pri takojšnjem jih v nekaj dneh, zato prosimo vse prizadele, naj pripravijo njive za setev. Cim bomo seme in gnojila dobili, jih bomo nemudoma obvestili.

Tovarna olja Hrovat & Komp. Ljubljana

— Glasbena Matica ljubljanska bo imela svoj redni letni občni zbor v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 18 v Hubadovi dvorani z običajnim dnevnim redom. Na občni zbor opozarjamo članstvo Glasbene Maticе.

— Knjižarna Kleinmayr-Bamberg, Miklošičeva c. 16, dobavlja redno in hitro domače in inozemske knjige, časopise, muzikalije.

— Srdna gnezda po skednjih in kleteh. Z Dvora pri Žužemberku nam poročajo: Zima se je tudi od nas odmaknila precej visoko, samo po vrhovih kočevskih hribov se vidi še hla kapa. Tudi divjačine ni več tako blizu vasi kakor pred

mesece, ko so nas lepe srne skoraj dnevno obiskavale. V vaseh, iz katerih so se izselili Kočevarji, so našli po skednjih in kleteh tamkajšnji čuvaji gnezda, ki so si jih srne uredile. Sedaj so pa zasedli v precejšnji meri te vasi že novi gospodari, tudi iz naših krajev, ter si tam uredili svoje domove.

— Svilorejstvo v Italiji. Za letošnji pridelek svilnih bub je vlada določila odkupno ceno 25 lir za kilogram. Že sedaj so začeli delati propagando za razširjenje svilorejstva, da bi dosegli še večji uspeh kakor lani. Zadnja leta se je uspeh svilorejstva stalno večal in so v petnajstih letih skoraj podvojili pridelek. Lani so industrijska podjetja odkupila nekaj nad 27 milijonov kilogramov bub, iz katerih so pridobila nad 5 milijonov kilogramov svile. Večina se to blago porabi doma, mnogo pa ga gre tudi v tujino. Italijanska naravna svila ima dober sloves in dosega tudi lepe cene na vseh trgih.

— Služkinjo za 3 osebe sprejme. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2233.

Lastniki radio aparatov pozor!

Pohitite in si še pravočasno nabavite PICK-UP električno glavo za priključek navadnega gramofona na radio, ker v tem slučaju lahko zaprosite da se vam samo skala plombira, ter boste radio obdržali doma zgolj kot gramofonski pojačevalec.

EVEREST, PREŠERNOVA ULICA 44

Ljubljana

I V frančiškanski cerkvi bo danes, na belo nedeljo, župnijsko proščenje (prenešeno s 25. marca). Ob 9 govor prevzvišenega gosp. škofa dr. Gregorija Rožmana, nakar sledi pontifikalna sveta maša, pri kateri poje Sattnerjev zbor Rheinbergerjevo orkestralno mašo.

I II. vnanja Marijina kongregacija pri uršulin-kah v Ljubljani ima danes popoldne ob 8 shod. Pridite vse! — Voditelj.

Janeza Jalena najlepše delo

Ovčar Marko

I Maša zadušnica za pokojnim ravnateljem Radom Šturmom bo v torek, 14. t. m. ob osmih v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oo. frančiškanih. Vabljeni vsi prijatelji, tovariši in znanci pokojnega, zlasti člani pevskega društva »Ljubljana«.

I Otroški vrtec drž. učiteljskega v Ljubljani začne s poslovanjem v torek, dne 14. t. m., v II. nadstropju I. deske ljudske šole na Ledini. V torek naj pridejo otroci ob 14.30 (1/3), sicer pa se bo delo vršilo od 14.15 do 17.15. — Ravnateljstvo.

I Oddaja radijskih sprejemnikov prične s svojimi pripravami v ponedeljek, 13. t. m. Ta dan bodo stranke, ki bodo oddale aparate v shrambo, začele dobivati številke in tiskovine ob 10 pri vratarju mestnega poglavarstva, torej na desni strani v prilijžu hiše za vodnjakom. Kdor prej pride po številko, bo dobil seveda nižjo številko in tako tudi pri oddaji aparata prišel prej na vrsto. Tiskovino, ki jo vsaka stranka dobi obenem s to številko, je treba vestno in čitljivo izpolniti ter prinesiti hkrati z aparatom, kadar ga bo treba oddati, ko bodo sporočene številke, ki jih sedaj dobe pri vratarju. Kraj in čas oddaje aparatov bo objavljen v ponedeljek. Izpolnite takoj pri vratarju dobljeno tiskovino, pripravite zabojček za aparat in pazite, kdaj pride vaša, pri vratarju dobljena številka na vrsto. Kadar bo ta številka klicana, morate biti na določenem kraju z aparatom, da ne bo čakanja in zavlačevanja. Ne pozabite torej, da mestni vratar začne razdeljevati številke za vsrni red oddaje aparatov in zanjo potrebne tiskovine že v ponedeljek ob 10 dopoldne. Številke dobite ves dan in tudi naslednje dni.

I Redni letni občni zbor Filharmonične družbe v Ljubljani bo v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 5.15 popoldne v Hubadovi dvorani poslopja Glasbene Maticе v Vegovi ulici. Dnevni red običajen.

I Naš prvi mojster na orglah, redni profesor Glasbene Akademije monsior Stanko Premrl, bo izvajal pod okriljem Glasbene Maticе v nedeljo, dne 19. t. m. zvečer ob pol 7 v ljubljanski stolnici koncert na orglah z velikim, izredno zanimivim sporedom, ki obsega 4 dele: v prvem delu so zastopani stari italijanski skladatelji, v drugem delu pa italijanski skladatelji novejši in najnovejše dobe, tretji in četrti del sporeda pa je posvečen domačim avtorjem, ki so pisali skladbe za orgle, in sicer so v prvi skupini Gojmiri Krek, Ignacij Hladnik in Stanko Premrl, v drugi skupini pa Pavel Šivic, Janko Ravnik in Matija Tomc. Danes opozarjamo na ta koncert, podrobnosti sledi. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Maticе. Čisti dobitek koncerta je določen za Cecilijansko društvo.

I Spored komornega koncerta, ki se bo vrši jutri, v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 7 zvečer v veliki filharmonični dvorani: 1. Tartini: Andante e presto assai (skladba je v prosti harmonizaciji pianista Dallapiccolija); 2. Ravel: Sonata; 3. Stravinski: Duo concertante, ki obsega 5 stankov; Kantilena, Prva pastirska pesem, Druga pastirska pesem, Giga, Dittirambo; 4. Brahms: Sonata v d-molu opus 108, 4 stavki. Ta velika in pomembna dela bosta izvajala pianist Luigi Dallapiccola in violinist Sandro Materassi. Koncert bo nudil velik umetniški užitek, zato opozarjamo na njega vse ljubitelje komorne glasbe. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Maticе.

I Za mestne reveže je podarila trvdka Avgust Agnola 1000 lir; odvetnik dr. Frane Poček, Kolo-dvorska ulica 6, je nakazal 100 lir iz poravnave Gregorič proti Demšar; ga. M. Tönnies, Pucini-jeva ul. 3, je v počaščenje spomina pok. ge. Tepež podarila 100 lir; v počaščenje pok. ravnatelja Ra-da Šturma je poslal kegljaški klub »Tonečke« 100 lir; g. Ivan Hrovat in nakazal 100 lir v počašče-pok. g. Mirka Pušlerja; rodbina Sircelj, Božigrad 5, je pa podarila 100 lir namesto cvetja na krsto ge. Marije Kane. Mestno poglavarstvo izreka vsem dobrotnikom najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranij.

I V Ljubljani umrli od 3. do 9. aprila: Perme Franciska roj. Trontelj, 90 let., zasebnica, Peruzzi-jeva c. 106; Sitar Neža roj. Azbe, 82 let., vdova po polic. okol. nadzorniku, Apihova ul. 16; Pogacnik Karolina roj. Kveder, 27 let., žena trg. sotrudnika, Kolezijska ul. 39; Prosen Marija, vdova Šinkovec roj. Nograšek, 62 let., zasebnica, Japljeva 2; Zalaz-

nik Josip, 47 let, delavec, Vidovdanska 9; Malovrh Marija, s. Krescencija, 49 let., Smartno ob Savi 16. V ljubljanski bolnišnici umrli: Piric Alojzij, 45 let., rudar, Zavetišče sv. Jožefa; Višner Valentina, ro-jena Ankele, 51 let., žena insp. drž. žel., D. M. v Polju 124; Gabrenja Franciska, 67 let., užitarica, Unee 18; Čuden Viktor 49 let., stružarski pomoč-nik, Podamreka 45, Dobrova; Habjan Rafael, 28 let., delavec v tobačni tovarni.

I Vrenje na živilskem trgu. Sobotni tržni dan 11. t. m. je bil razmeroma živahen in je bil dobro založen z raznimi solatami in drugo zelenjavo. Je že na trgu mnogo berivke, ki je bila po 4 lire četrt kilograma. Nekatere prodajalke pa so berivko prodajale na merico, in sicer po 1.50 lir. Mnogo je na prodaj tudi lepega domačega moto-vilca, ki je bil očiščen po 12 lir kg. prav tako ra-diča in pa uvožene glavne solate. Na izbiri je bilo dalje mnogo sadik, tako že paradižnikovih kakor tudi kumarčnih. Sadike raznih solat in rde-če pese so bile prav tako v veliki množini na prodaj. Kumarice v lončkih so bile po 1 liro ko-mad, prav tako posamezni paradižniki. Okoli bra-njevecev je bil drenj zaradi uvožene glavne so-late in cvetja. V Ljubljano je bilo pripelanih zadnji čas do 2 vagona pomaranč, ki jih ljudje kupujejo kar na kilogram. Na prodaj je bilo dal-je na spodnjem koncu prvega živilskega otoka tudi nekaj domačih jabolk, v prvi vrsti gambo-vec, ki so bili po 7 do 8 lir kg. V novih tržnicah je slo vse naglo izpod rok. Ni bilo tolikšne

germen) proti 100 lir nagrade. Lipovšek, Tovarniška cesta 3.

Werthelm ključ je bil izgubljen v petek, 10. t. m. okoli 8 uri zjutraj od gostine »Amerikane« v Flor-janski ulici, v sešna po desnem pločniku do Karlov-skega mostu, nato pa po pločniku Za gradom do no-vega mostu, nato pa po levi strani Domobranske ce-ste do Peruške ulice. Najditelj je naprosen, da ga odda v upravi »Slovenca« proti nagradi.

Zubila se je desna rokavica (semit) od franči-škanov do Gašve ulice, Oddati v trgovini Mikuš, Mi-klošičeva cesta 14.

Gospod, ki je 8. t. m. pozabil usnjene rokavice na promenadi, naj se javi pri g. Zajcu, Jegličeva 10.

Iz Novega mesta

»Konto X.« na novomeškem odru. Po dolgem presledku bodo gostovali ljubljanski igralci zopet v Novem mestu. To pot nam bodo zaigrali veselo-igro v 3 dejanjih »Konto X.« v režiji Milana Ko-siča. Kdor si želi rezervirati dve uri smeja in zaba-ve, naj si že sedaj rezervira vstopnice. Gostova-nje Narodnega gledališča se vrši nepreklono v po-nedeljek, 20. t. m. popoldne ob 3 in zvečer ob 6.

Z Gorenjskega

Delovodje z Gorenjskega v Heroldecku. De-želna uprava nemške delovne fronte je poklicala obratovodje in obratne načelnike z Gorenjskega v deželno vzgajališče v Heroldeck, da bi jim tam dala v okvirju vojaško-tovariškega sožitja tisto svetovnonazorsko in politično usmeritev kakor tu-di strokovno šolanje kot voditeljem ljudi v obra-tih in sodelavcem nemške delovne fronte, katero je prav k delu na Gorenjskem brezpogojno po-trebno. Tečaj je trajal teden dni in se ga je ude-ležilo 35 obratovodij in obratnih načelnikov.

Padee z drevesa. 68 letni železniški upokoje-nee Tomaž Bakovnik iz Predvdora pri Kranju je snažil svoja sadna drevesa. Pri tem je padel z drevesa in si zlomil levo nogo nad kolonom. Pre-peljali so ga v bolnišnico na Golnik.

S Spodnjega Stajerskega

Ob obletnici priključka Spodnje Stajerske k Nemčiji bo v nedeljo, 12. aprila v Mariboru veliko zborovanje, na katerem bo govoril gauleiter Siegfried Ueberreiter. Zborovanja bodo tudi pri vseh krajevnih skupinah Domovinske zveze. Ob tej priliki bodo začasni člani dokončno sprejeti v Domovinsko zvezo oziroma v narodno sociali-stično stranko.

V Mariboru sta v visoki starosti umrli: 88-letni dvorni svetnik in predsednik sodišča v po-koju Tomaž Cajnkar in 50-letna zasebnica Marija Jan, v St. Ilju v Slov. goricah je v starosti 80 let umrl upokojeni policijski nadzornik Tomaž Kol-man, v Celju pa 71 letni ravnatelj pivovarne v poklju Jurij Sima. V Zgor. Radvanju pa je umrl v visoki starosti 83 let bivši mizarski mojster Jo-žef Egger. V Ptujju je umrla zasebnica Ema Zentrich.

Trije novi kočevski učitelji. Na učiteljski v Lipnici so opravili učiteljski izpit Kočevarji Jo-žef Siegmund, Jožef Tšinkel in Ludvik Kren.

Zapora za govejo živino razveljavljena. Na ozemlju Maribora in mariborskega okrožja so vse prometne omejitve za govejo živino uki-njene, veljajo pa še predpisi za pregled goveje živine, ki prihaja ali odhaja po železnici. Me-sečni živinski in prašijski sejmi v Mariboru se bodo odslej redno vršili.

Vsak naj kupi knjigo

Ovčar Marko

Iz Hrvatske

Obvezno pozdravljanje vojaških in ustaških straž. Poglavljen je izdal odredbo, s katero je prepisal obvezno pozdravljanje vojaških ter usta-ških straž za vse čine oborožene sile in civilno prebivalstvo. Civilno prebivalstvo mora te straže pozdravljati z dvigom desne roke.

Imenovanje hrvatskega generalnega konzula na Dunaju. Za generalnega konzula na Dunaju je imenovan dr. Andrija Karšič, ki je dosedaj služ-boval kot poslanik II. razreda v zunanjem mini-strstvu v Zagrebu.

Odlikovanje maršala Kvaternika. Nemški po-slanik v Zagrebu je izročil maršalu Kvaterniku veliki križ nemškega orla, s katerim ga je odli-koval Hitler.

Zastopstvo bolgarske mladine v Zagrebu. Te dni se je ustavilo v Zagrebu zastopstvo bolgarske državne mladine, včlanjene v organizaciji Branik. V Zagrebu je vodstvo bolgarske mladine, ki se vrača v domovino s študijskega potovanja po Ita-liji, sprejelo vodstvo ustaške mladine s profesor-jem Oršaničem na čelu. Bolgari so si v Zagrebu ogledali vse prostore ustaške mladine, se zanimali za njeno organizacijo in dosedanje delovanje. Na grob Ante Starčevića so pa položili vence. Prav tako so se poklonili tudi na grobu Stjepana Ra-diča in ostalih njegovih tovarišev.

Hrvatsko ministristvo za zdravstvo je določilo nove cene vsem zdravilom. Po naročilu omenjenega ministristva so morali lekarnarji znatno znižati ce-ne vsem zdravilom.

Nadaljevanje izvajanja javnih del na Hrvat-skem. Po trimesečnem zimskem zastoju so na Hr-vatskem pričeli nadaljevati z deli na graditvi nove moderne ceste, ki bo vezala Zagreb z Varaždinom in nemško državno cesto.

Nove cene za mleko v Zagrebu. V Zagrebu so določili nove uradne cene za mleko. Po tej odredbi je dovoljena najvišja cena za liter mleka 7 kun.

Gradbena delavnost v Zagrebu. Zagrebška mestna občina je izdala od aprila lanskega leta do tega meseca 250 gradbenih dovoljenj v vrednosti 200 milijonov kun. Med novimi stavbami so v tem času postavili v Zagrebu 7 štirinadstropnih palač, 12 trinadstropnih, 20 dvonadstropnih in 113 eno-nadstropnih palač in hiš. Ostalo so razni tovarni-ški objekti in druge stavbe.

Iz Srbije

Štefan Koprivč-k umrl. V Belgradu je dne 1. aprila umrl od kapi zadet načelnik oddelka v Privilegirani agrarni banki Štefan Koprivč-k. Pokojnik Koprivč-k se je vsa leta svojega bi-vanja v Belgradu pridno udeleževal v raznih belgrajskih slovenskih društvih ter je bil po-vsod radi svojega odkritega in prijetnega na-stopanja priljubljen. Do zadnjega doma na no-vem pokopališču ga je spremlja polnoštevilno belgrajska slovenska družina. Pred odprtmi grobom mu je zapel v slovo več žalostnik tudi pevske zbor.

Preosnova »Putnika«. Srbska vlada je izda-la naredbo, s katero je uredila vprašanje na-daljnega poslovanja prejšnjega »Putnika«. Na-mesto te organizacije bo v Srbiji sedaj obstajalo novo društvo, ki se imenuje »Srbopute« in bo prevzelo tudi vse posle prejšnjega »Put-nika«. Novo društvo bo imelo »pravtako svoje« prostore v palači »Putnika«.

0 športnih nagibih in navadah naših prednikov

Katere vrste športa so gojili naši predniki? Površni opazovalec bo odgovoril, da je šport sodobna novost in da ga naši predniki sploh niso poznali. Drži, da niso gojili tistih športov, s katerimi so nas pred dobrimi 30 leti seznanili tuji narodi, brez vsakega športnega udejstvovanja pa vsekakor nismo bili.

Šport namreč ni le tisto, kar gojijo v športnih klubih, šport je udejstvovanje, ki zahteva gotovo izurjenost in ki ga gojimo zaradi zabave, razvedrila. Menda ni naroda na svetu, ki ne bi imel poleg narodnih peem in tradicionalnih ljudskih običajev tudi mladinskih iger in drugih načinov tekmovalnosti in športnega razvedrila. Kakor je v bistvu šlovske narave, da se otroci nagonsko lotijo mnogoterih vaj telesne vzgoje, prav tako opazimo tudi pri vseh narodih vrste športa, ki omogočajo mladeničem merjenje moči in spretnosti.

Med slovenskimi fanti je bila že v starih časih priljubljena domača rokoborba, katero so gojili ob večerih ali ob nedeljah na zeleni trati. Pravila za to rokoborbo sicer niso bila napisana, povedo pa so vedeli, da niso dovoljeni udarci kakor pri boksu pa tudi ne vsi prijemi. Pri tradicionalni slovenski rokoborbi gre le za to, da položiš tovariša na tla.

Menda ni vasi, v kateri se ne bi »metalci« in v kateri ne bi vedeli, kdo je v tem športu nepremagljiv. Zanimivo pa je ugotoviti, da se naši predniki niso bavili s teki po ravnini, pač pa so se radi pomerili v teku po hribu navzdol. Od ostalih panog lahke atletike so radi metali kamenje in skakali v višino. Metanje drobnega kamenja je bilo posebno priljubljeno v krajih ob rekah. Nekateri so bili tako izurjeni, da so vrgli kamen čez vodo, ki je bila do 100 m široka. Skakanje v višino so kaj radi gojili pastirji, ki so skakali čez ogenj in čez grmičevje.

Pred nastopom sodobnega športnega gibanja so se naši predniki radi sankali — za mladino je bilo sankanje pravi ljudski zimski šport —, radi so se vozili s čolni, v vodi pa so iskali osvežitve samo ob hudi vročini, posebno poleti, ko so s cepci mlátili žito. S plavanjem so se seznanili samo podjetnejši kmečki fantje. Od starih fantovskih iger se je ohranilo »štehanje«, medtem ko so ljudski športi kakor balinanje in keglanje že novejšega izvora. Že od nekdaj je bil priljubljen ribiški šport, že bolj pa lov s puško. Posebno podjetni so bili divji lovci, katerim ne gre toliko za koristi, kolikor za lovske strasti.

Zdravi športni nagibi naših prednikov so se

izražali posebno pri delu, pri katerem so se močnejši fantje radi uveljavljali. V nekaterih krajih so tekmovali v košnji, v prenašanju ogromnih košev sena, pa tudi v nošnji velikanskih butar (na evotno nedeljo) in cerkvenih zastav. Osnovni motiv je bil sličen sodobnemu športnemu stremeljenju, pri katerem gre za uveljavljanje močnih in za sprostitve kipeče energije. Urejenih borbenih športov za srčne fante niso poznali in tudi niso gojili. Zdi se, da je prav zaradi tega prišlo marsikdaj do »surovega športca« v obliki fantovskih pretepov. Verjetno je, da bi bili nevsheji pretepi redkejši, če bi gojili fantje tudi take športe, pri katerih bi prišli borbeni nagibi bolj do veljave.

Danes v Berlinu mednarodna tekma med Španci in Nemci

Med nogometaši je veliko zanimanje za današnje nogometno tekmo v berlinskem olimpijskem stadionu. O španski državni reprezentanci, ki je včeraj prispela v Berlin, poročajo, da je skrbno pripravljena. Ugibanja glede izida te tekme pa so težka, zakaj obe enajstori sta bili v zadnjem letu približno enako uspešni. Če bi vzeli za merilo Švitarje, bi morali napovedati zmago Špancem; Nemci so nedavno s Švico izgubili, Španci pa zmagali. Znano pa je, da je nogometna sreča opoteča...

O pripravi Herbergerjeve enajstori je napisal dopisnik nekega praškega lista nekaj zanimivih podrobnosti. Herberger jih ni učil le nogometa, pač pa tudi drugih iger, da bi povečal splošno igralsko spretnost in bistrost. Nemški nogometaši so prav radi trenirali tudi košarko in rokomet. Ko jih je dopisnik praškega lista obiskal, so pravkar igrali otroško igro »Tretjega udarca«, vratar lanes pa se je uril v odbijanju žoge z glavo. Pri generalni preizkušnji za nastop proti Špancem je zmagala državna reprezentanca s visokim izidom 9:1. Zdaj se pa, da je imela šibkega nasprotnika — neko kombinirano enajstoro iz Kolna. O izidu današnje mednarodne tekme v Berlinu bomo poročali v ponedeljek.

150 zadetkov beležijo doslej španski nogometaši na mednarodnih tekmah. Igrali so 62 krat, zmagali 40 krat, izgubili pa samo 12 krat. Razlika golov znaša 150:67 v korist Špancev. Za časa državljanske vojne smo kaj malo slišali o špan-

skem nogometu. Lansko leto pa so spet pričeli z mednarodnimi tekmami. Dvakrat so igrali s Portugaleci; prvič neodločeno 2:2, drugič pa so zmagali s 5:1. Decembra lanskega leta so se pomerili s Švitarji in zmagali s 3:2. Letos so nastopili v Seville proti Francozom in jih odpravili s 4:0. Sedaj imajo na sporedu dve težki tekmili: 12. aprila bodo igrali z Nemci, 19. aprila pa z Italijani.

Nemška enajstori je odigrala letos dve mednarodni tekmili. Proti Hrvatim v Zagrebu so Nemci zmagali, tekmo proti Švitarjem pa so na dunajskih tleh izgubili.

V španski enajstori je največ igralcev državnega prvaka FC Valencie. Citamo, da so naročili pošte liste za pet igralcev tega kluba, in sicer za napadalce: Epija, Mundo, Asensija in Gorostiza ter za branilca Romana.

V Pragi so priredili tek čez drn in strn, kate-rega so je udeležilo veliko številu znanih atletov. Na 6000 m dolgi progi je zmagal Sale (Slavija) v času 20 min. 41.6 sek.

Futuristična slika

»Mislim, da je moj nos na sliki vendarle prevelik.«

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1.— pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Mehanika

za pisalne stroje, iščem za Celje. Znanje nemščine potrebno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mehanika« št. 2138. b

Pridno dekle

za vsa hišna dela, iščem. Plača in hrana dobra. — Predstaviti se od 8—10: Dalmatinova 5-I.

Kuharica

mlado, perfektno, zanesljivo, sprejme takoj družina dveh članov. Dopise v upravo »Slovenca« pod »Dobra plača« št. 2230.

Inkasanta

mladega, poštenega, išče spedijsko podjetje v Ljubljani. — Pisemne ponudbe v upravo »Slov.« pod šifro »Marljiv« 2243.

Dekle

vajeno vrtnih del in popravljanja sob — sprejemem za vsaki dopoldne. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2171. b

Hlapca

h konjem, sprejemem. Marčič Avgust, Marčičeva 1, Moste pri Ljubljani. b

Nočnega čuvaja

iščem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod 6372 — 2192.

Mlajšo postrežnico

iščem za dvakrat tedensko. Naslov pove upravo »Slovenca« pod 2150. (b)

Postrežnico

za ves dan, pridno in pošteno, takoj sprejme Vinčko Majhen, Tyrseva 31.

Sodarja

izučena, s pričevali — takoj sprejme »Alko«. b

Služba

cerkvenika in organista se odda na Dobrovi pri Ljubljani, Nastop 1. maja.

Entlarico

izvežbano za perilo, ažuriranje in overlok, sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana, Františkanska ul. (b)

Dekle

snazno, pošteno, zmoglo samostojne kuhe in vseh gospodinskih del, sprejemem takoj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2192. (b)

Mizarja

samekega in treznega — takoj sprejemem. Javornik Ivan, Domobranska 7.

Avto-motor

Osební avto

Renolt, 4 sedežni, v prvovrstnem stanju. Tipa 31. leta — prodam, Kovačič, Tyrseva 35. f

»Ford Eifel« limuzina

5 zelo dobrih gum, prvovrstno ohranjen, prodamo. Amot, Bežigrad 11.

Tovorni avto

malí, nosilnost 600 kg. v dobrem stanju, z generatorjem in na bencin, takoj naprodaj. — Triglav, Resljeva 14, tel. 33-86. f

Tovorni avtomobil

3—5 tonski, kupim. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Les« 2216. (f)

Službe

Ištejo:

Postrežnica

išče zaposlitve dvakrat tedensko. Gre tudi prat. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2137. a

Boljša kuharica

srednjih let, išče mesto gospodinje kamor koli. — Gre tudi za postrežnico ali kaj sličnega. Naslov se izve v mlekarni Kopitarjeva ulica. a

Izvežbana bolničarka

in maserka z dolgoletno prakso in dobrimi pričevali išče mesta. Polzve se Zrinjskega cesta 6/II.

19 letno dekle

trgovska pomočnica, poštena, marljiva in sposobna, brez službe, prosi kakršne koli zaposlitve v trgovini, pisarni ali pri dobri družini za oskrbo gospodinjstva. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2174. (a)

Pošten, zdrav, sposoben

bivši čevljarški mojster, vajen tudi vseh najboljših služiteljskih poslov, išče nujno kakršno koli zaposlitev. Imam bolno ženo in mi je vsakrno delo edina rešitev. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Delaven« št. 2086.

Zobozdrav. asistentka

z večletno prakso in znanjem tehnike, išče zaposlitve. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Asistentka« št. 2128. a

Kuharico

ki je dalj časa služila v župnišču, čista, varčna, skrbna, gospodinja, ki se razume tudi na vrtna in poljska dela, išče mesto v župnišču. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1962.

Manufakturst

a 15 letno prakso, 35 leten, samski, pošten, z referencami, zmoglo samostojnosti — poslovdje, verziran jeto galanterije, mode, konfekcije, želi namestitve proti voljni plači, vzame časno mesto. Julio, Vodnikov trg 5 pri g. Megla. a

Sobe

Oddajo:

Soba

oddam dvema gospodoma. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2227.

Prazna soba

se odda solidni gospodini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2161.

Opremljeno sobo

čisto, mirno, s kopalnico, oddam 2 osebam, najraje zakoncem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Udobno« 2206. (s)

Sončno sobo

takoj odda Kričej, Medvedova 17/I. (s)

Ištejo:

Opremljeno sobo

v bližini Ljudske kuhinje išče za takoj miren, zakonski par. Ponudbe pod »Lastno perilo« na upravo »Slovenca« št. 2150.

Sobico

po možnosti opremljeno, v centru, s posebnim vohodm, iščem za 1. maj. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljivo« št. 2163. e

Prazno sobo

ali enosobno stanovanje, išče mirna gospodinja za takoj ali za mesec maj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 1963.

Stanovanja

Ištejo:

Ena ali dve osebi

z lastno opravo, iščeta pri dobri družini del nje-nega stanovanja proti postrežbi ali v pomoč v gospodinjstvu in v odplačilu. Več po dogovoru. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Tjha zadovoljnost« št. 2135. c

Iščem stanovanje

3—4 sobno (event. 2 sobno), v mestu ali na periferiji. Mirna stranika, redni plačnik. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Boljša ljubljanska obitelj« št. 2241.

Zamenjam

dvosobno lepo stanovanje v vili z enako lepim 3—4 sobnim stanovanjem v mestu ali na periferiji. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Zamenjava« št. 2242.

Stanovanje

eno ali dvosobno, komfortno, iščeta v sredini mesta 2 osebi za takoj ali za maj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Solidni« 2179. (c)

Dvosobno stanovanje

zamenjam za enosobnega. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Čisto«.

Depuratori d'acqua Čistilniki za vodo

Dott. ing. Paolo Ferrari s. a.

Milano

Via Carlo Farini, 75

Telefono 691-405

Società specializzata per Depuratori d'acqua per caldaie a bassa, media ed alta pressione del tipo a Calce-Soda, e a Fosfato, per Degassatori, per la coagulazione di impianti di filtrazione lenta e rapida previa eventuale aggiunta di coagulante. Impianti di depurazione a Zeolite, di deferrizzazione, di sterilizzatori, ed impianti di sollevamento e distribuzione d'acqua. Cercasi rappresentante esclusivo.

Specializirana tvornica čistilnikov vode za kolle na nizki, srednji in visoki pritisk z apnenec-sodo in s fosfatom, za izdelovanje razplinjačev, gradnjo naprav za počasno in naglo filtracijo, tudi z dodatki za strjevanje. Čistilne naprave na zeolit, za izločevanje železa; sterilizatorji in naprave za črpanje in razdeljevanje vode. Iščemo izključnega zastopnika.

Zahvala

Vsem, ki ste mojega dobrega očeta, gospoda

Jožeta Terčelja

kropili in ga spremili na njegovi zadnji poti, Bog povrni! Posebna zahvala preč. duhovščini in cerkvenemu pevskemu zboru na Ježici ter zdravniku g. dr. Kušarju, ki mu je lajšal trpljenje zadnjih dni njegovega življenja. Vsem še enkrat

Bog povrni!

Savljce, 12. aprila 1942.

Jože Terčelj.

Zahvala

vsem, ki ste našo

Drago Pogačnik roj. Kveder

v dolgi bolezni obiskovali in tolažili, po slovesu s sveta kropili, s cvetjem posuli in do poslednjega počivališča ljubeznivo spremili, se v svojem imenu in v imenu vseh sorodnikov iskreno zahvaljujem. G. dr. Ivanu Logarju bodi za požrtvovalno zdravniško skrb in pomoč izrečena posebno topla zahvala.

Kristo Pogačnik

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja ob bridki izgubi naše ljublene mame, hčerke, sestre, svakinje in tete, gospe

Frančiške Černe vdove Marovt

posestnice in gostilničarke

se tem potom najlepše zahvaljujem. Posebno hvalo smo dolžni č. duhovščini, g. zdravniku dr. M. Rusu, č. sestri Goregoriji za skrbno nego in tolažbo, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so drago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti. — Sveta maša zadušnica bo brana v ponedeljek, dne 13. aprila 1942, ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Petra

Ljubljana, dne 11. aprila 1942.

Ing. Ivan Marovt in ostalo sorodstvo

BUDINO con PESCE // RIBJA PASTETA

Oggi che l'alimentazione dev'essere regolata con estrema razionalità, il Budino La Rocca merita ogni preferenza come alimento completo. Entrano nella sua composizione pesce, olio puro d'oliva e verdure, tre elementi basilari, di altissimo tenore nutritivo e squisitamente appetitosi.

LA ROCCA

Per la vostra pasticceria casalinga

Lievito in polvere **BACKIN**

Dr. OETKER-jev pecilni prašek "BACKIN" za Vaše domače slaščice.

Dott. A. OETKER S. A. I. - MILANO - Via Monte S. Genesio, 2

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET

RISAL E. GODEC

52.

»Že lansko leto je bila huda pri nas. Kobilice so nam napravile mnogo uime. In pri nas ni nikjer žitnih zkladnic za slaba leta. Saj se še za denar, za gotovi denar težko kaj dobi, ker tuji kupci vse pokupijo in ubogega kmeta ogoljufajo za njegovo blago.«

Pri teh besedah je starec globoko vzdihnil, spomnivši se, koliko mora človek hudega prebiti na svetu.

53.

Rad bi govoril več s sinom na samem; zdaj je imel priložnost, zato je nadaljeval:

»Za naš kraj je pa oni tujec na Knezovem posestvu prava nesreča. Prišel je pred nekaj leti v našo župnijo in pripeljal s seboj, kakor sam veš, staro žensko in mlado, začrnelo deklino.

54.

Zdaj odira kmete z velikimi obrestmi. Tako je postal naš sosed, pa ne vem, ali je kristjan ali žid.«

Starec obmolke in pogleda sina s pomenljivim pogledom. A ta se obrne pri teh besedah nagloma v stran. Rdečica mu je zalila lica, srce pa mu je začelo hitreje biti.

Kolesa

Več tricikljev

različnih velikosti, s prama balon guma — zelo ugodno napredaj. - Vprašati: Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec), levo dvorišče, telefon 29-27.

Čas je za snajenje in popravilo kolesa — pridemo in dostavimo na dom. A. Gorec, poleg nebotičnika.

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenec«!

Kupimo

Odpadke

krojaške in volnene, kupuje in plača najdražje R. Višnjavec, Vozarski pot št. 1.

Mizarski univerzalni stroj novi ali rabljen, v dobrem stanju, kupim. Naslov v upravi Slovenca pod št. 2067.

Gramofonske plošče

rabljen, kupuje in plača po najvišji dnevni ceni samo »Everest«, Presernova 44. Prinesite jih v takojšnji očitavi.

Stare plašče bicikljev

zračnice, okvirje in vsako količino karbida ter vreče kupimo. Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec), levo dvorišče, telefon 29-27.

Vrt

Za nasad kupim ribes, jagode in malinjake. Ponudbe na hišnika, Gledališka 11.

Več visokih omar

kompletne postelje z modroci, snažne, in stedičnik kupi Trgovina Ogled, Mestni trg 3.

Mrtve denar

vam leži, če ne prodate svojih nerabnih steklenic, gume, kovine in krp. — Metalla, Gospodarska 16.

Večje zaboje

primerne za pakiranje posode in druge železnice, kupuje Schneider & Verovšek, Ljubljana. (k)

Pozor!

Zopet kupujem vse vrste vreče in odpadke (krojaške, volnene, šiviljske) in stare cunje po najvišji ceni. — Alojz Grebenc, Sv. Petra cesta 33, telef. 34-26. (k)

Detele ali sladkega sena kupim 1 vagon. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Sladko seno« 2158. (k)

100 kom vrtnih stolov lesenih, zložljivih, solidno izdelanih, rabi Nabavljajna zadruga železničarjev v Ljubljani. Prevzame tudi stare a dobro ohranjene. Dobavne ponudbe je poslati na naslov: gornje zadruge v Ljubljani, Cesta Šoške Divizije 15, (2152).

Prodamo

Lepo samsko spalnico otomano, kuhinjske kredence in razno — prodamo. — Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3.

7 kosov pohištva

t. j. omaro, posteljo, nočno omarico, mizo in dva stola ter cvetlično stojalo, prodam. Zrinjskega c. 6, prtiličje, levo. — I. G.

Sadike

maroni kostanja, kakih 20 topolov, češnje, češnje, prtilična jabotka, hruške, kordone ter sparglje, dobite pri Alojziji Podobnikar, drevničar, Dobrova pri Ljubljani.

En voz gozdne stelje

lepe, prodam. — Po njo je priti na dom. Podobnikar Alojziji, drevničar, Dobrova pri Ljubljani. (l)

Trgovci, obrtniki!

Tvrda Teršan, Ljubljana, Kongresni trg 14, nudi: slikarske čopiče, ribarice, mizarski in navadni stekleni papir, smrkovo platno, toaletno in brivsko milo, zobno kremo, vazelin, potnice, barvo za obleko, baretko, nahrbtnike, glavnike, listnice za legitimacije, orglice, pipe za sode, žepne nože, ključavnice, motvoz, oprte, strange, alitre, cingelne, povodce, zidarske, tesarske in perline vrvice, vrvi za seno, morsko travo, predpražnike iz perila in drugo drobno blago.

Nov štedilnik

kompletne železje za vžigati, 2 plošči in pol, 21 col, levi, napredaj. Trnovski pristan 32. (l)

Pasjo hišico

za velikega psa, vse stene dvojne in izolirane — prodamo. Amot, Bežigrad št. 11.

Železno blagajno

manjšo, prodam. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Dobro ohranjena« 2204.

Otroški voz

avtomodel, bel, in športni v najboljšem stanju, napredaj. Cerar, nasproti zadnje tramvaj. postaje, trafika, Moste. (l)

Kuhinjsko opremo

kompletno, ugodno prodam. Gerbičeva 25, Kolesarjeva. (s)

Zapravljenice in kočije

ugodno prodam. Vzamem tudi stare v račun. Iskra Franc, sedlar, — D. M. v Polju 22. (l)

Trgovina

z inventarjem, event. z zalogo dobrodočnega blaga, na prometnem kraju v Ljubljani, zelo ugodno napredaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobra eksistenca« 2177. (l)

Dve novi klopce

primerni za vrt, park ali pokopališče, prodam. Polzve se Bohoričeva ul. 3, dvorišče. (l)

Lep športni voziček

prodam. Sv. Petra nasip št. 71/I. (l)

Mravlje

zanesljivo uniči »FORMICID«, Inž. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3, telefon 34-73. (l)

Naprodaj

veliki oleandri, dobro ohranjena obleka za visokega, vitkega gospoda, ogledalo 1x2 m, in omara za obleko. Polakova ulica 7. (l)

Mlade prašičke

za plemo, prodam. Kušar Janez, St. Pavel, št. 9, p. Dobrunje. (j)

Sadna drevesa

ima v zalogi Janez Perko Vodnikova c. 50 (znotraj kontrolne črte). (l)

Petrolej

za čiščenje, umetni, nudi A. Gorec, poleg nebotičnika. (l)

Posestva

Travnik — njivo

okoli 600 m², kupim pri Ljubljani. Ponudbe pod »Najraje izven meje« št. 2133. (p)

Parcelo

za obdelavanje, iščem v najem v bližini Stožice. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2246.

Prodaj

parcele v šiški, enonadstropno hišo na severni strani. Realiteta pisarna Zajec Andrej, Tavčarjeva št. 10, telefon 35-64.

Hišo ali parcelo

do 100.000 lir, kupim. — Ponudbe na upravo Slovenca pod »Gotovina« št. 2167. (p)

Stavbno parcelo

na južnem delu Ljubljane — kupim. Ponudbe na upr. Slovenca pod »40—50.000« št. 2166. (p)

Dve parceli

prodaj v bližini postaje v Dev. Mar. v Polju. Polzve se v Kolizejski ulici 19, Trnovo; tel. 39-34. (p)

Kupim zemljišče

večjo parcelo na periferiji Ljubljane, četudi je hribovito. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Ravnina ali gorato« 2210. (p)

Zasluzek

Lep zaslužek

Vam nudimo s prodajo poceni predmeta. — Resni interesente pišite na upravo »Slovenca« pod »Kupec vsakdo« 2194. (z)

Filatelija

Filatelisti pozor!

Nakup in prodaja znamk vseh vrst, JOL albumov in filatelističnih potrebščin je najugodnejša v knjigarni Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6. Telefon 44-24.

Vse filatelistične novosti vam nudi vedno najhitreje in najugodnejše Mladinska založba, Ljubljana, Stari trg 30. Telefon 41-69. (f)

Glasba

IZDELOVANJE HARMONIK

JOS. FLEISS LJUBLJANA TYRŠEVA C. 35 ZAHTEVAJTE CENIK

Uglaševalec glasovirjev

Jurásek Ljubljana, Zrinjskega 7/II. Telefon 39-23.

Vajenci

Ključavničar

sprejme vajenca. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Ljubljancan« št. 2247.

Vajenca

za mizarsko obrt sprejme Velkavrh, Krakovska 7, Ljubljana. (v)

Denar

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice do 25 tisoč lir vzamem kot posojilo. Vknjižba na hišo. Ponudbe na ogl. odd. Slovenca pod »Višje obresti« št. 1820. (d)

Delnice

zelo solidne družbe v Ljubljani prodam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Varna naložba« št. 2205. (d)

Lastnik 3-nadstropne hiše išče 80.000 lir posojila. Vknjižba na prvo mesto. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2069.

Vse denarne

in trgovske posle izvršim hitro in točno. Obrnite se na: Rudolf Zore, Gledališka ul. 12. Telefon 88-10.

U najem

Skladišče

v okraju Sv. Jakob, se sprejme v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2147. (m)

Knjige

Vse vrste antikvaričnih knjig od najstarejših do najnovejših kupuje knjigarna Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva 6. Telefon 44-24.

Pouk

Francozinja

nudi konverzациjo. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Francozinja« 2226. (r)

Pohištvo

Modroce

patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotele nudi solidno in po nizki ceni

Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Mestni trg 13

Kuhinjsko opremo moderno, prodaja mizarstvo Artnak Josip, Jenkova 7.

Kauč

imamo zopet na zalogi po zmernih cenah. Tapetnik, Novi trg 4. (l)

Razno

Premogov pepel

(leš) in smeti odda brezplačno tovarna Pekatete, Tržaška cesta 44a, Ljubljana. (r)

Novi naslovi: Franciškanska ul. 3. Telefon 45-13.

Potujem v Milan

poslovno, in sprejem ob tej priliki tudi nekaj naročil. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 2208. (r)

Paul Heuzé:

10

Steklar iz Murana

zgodovinska povest

»Dobro! Govoril bom z Gualterijem še danes.« Samemu sebi pa je rekel: »Prav čudno bi bilo, če bi ta skopi starec ne bil zadovoljen z mojim načrtom!«

Popoldne istega dne je Andrej Guisetti poklical Petra Gualterija in se zaprl z njim v sobo. Pa ni našel odmeva, ki ga je pričakoval.

Pogovor je bil zelo kratek. Stari Gualterio ga je poslušal, ne da bi ga prekinil. Ko je Andrej končal, je odrezal kratko:

»Bom pomislil.«

To je bilo vse.

Andrej je obstal. Kako naj prinese tak odgovor Janezu, ki je bil s Coneglianom v družbi? Mladenič je videl že pri vstopu na njegovem obrazu temen izraz. Zato je zaklical:

»Kajne da: vse izgubljeno!«

»Vse še ne,« je odgovoril mojster ljubeznivo.

»Težave so pa le! In je pripovedoval. »Da, da! Vse izgubljeno!« je ponavljal Janez. »Odklanja me, noče mi dati Tulije! Ali razumeš, Conegliano, noče! Končno je!«

Conegliano je vrgl glavo nazaj in stresel lase:

»Kaj sem vendar jaz tu? Ta starec, nadušljiv, ošaben...«

»Pustimo ga, Conegliano! Ti pa, Janez, ne daj si vzeti vsega upanja! Ničesar ni še izgubljeno! V tem vidiš razlogo, da te odklanja? Gualterio ni hudoben človek in brez dvoma bo našel način, da ti to pojasni... Morda tiči za vsem kakšen malenkostni nesporazum?«

Ko je hotel Conegliano vnovič besedičiti, ga je Andrej prekinil:

»Govoril bom zopet s Petrom. Če bi ne hotel dati svoje hčerke, bi rekel takoj, ne. Če pravi, da bo pomislil, naj torej pomisli!...«

Ubogi Janez! Vsega je prevzelo. Če bi bil Gualterio tu in bi ne imel srca iz kamna, bi se ga gotovo usmili!...

Oha sta ga skušala potolažiti... Ko sta se ločila od njega, je bil v srcu popolnoma prepričan, da je njegova sreča za vedno strla!

Ostal je sam v svojem kotu in vzdihoval: »Ko bi vidva vedela!... Tulija!«

Včasih so se mu vzdigale tudi jezne misli.

»To je vendar nezaslišano! Ali nisem bogat? Ali nisem jaz Janez Bocaro, ki ga vse časti, največja slava Benetk? Dobro naj pomisli!...«

Pa kaj naj vse to pomeni! Razum je šepetal tako, a srce je poslušalo, kar je prihajalo od druge strani...

Dobra ura je že prešla, Janez pa je ostal na mestu, kakor pribit. Sonce se je že nagnilo in metalo dolgo senco v prostor, kjer je preživel marsikatero veselo uro. Zdaj pa ga je mrliški zduh stiskal za srce in duša mu je tonila v obupu...

Nenadoma, da bi ne mogel tega prevideti, so se vrata odprla. Na pragu je stal Peter Gualterio, raven in resen!

Janez je začutil, da mu je srce zastalo... in je mehanično vstal. Peter mu je zrl v obraz in rekel mirno:

»Mladenič, vi hočete poročiti mojo hčerko?«

»Gospod Peter, da...«

Nastal je mučen molk. Zdelo se je, da je trajal celo večnost.

»Torej pravi! Izdajte mi skrivnost o kristalu!«

»Skrivnost o kristalu?«

»...in jaz vam dam Tulijo!«

Ni čakal odgovora. Odprl je vrata in izginil.

VII.

Razodeta skrivnost.

Kakšen udarec!

Prvi, ki je spoznal vso njegovo težo, je bil Conegliano.

Ko je Peter odšel, se je Janez zgrudil na stol in ni imel nič moči, da bi mislil. Tako je ostal, dokler se ni znočilo in je planil v delavnico Conegliano, ki ga je našel v istem razpoloženju.

»Pojdiva, Janez! Zapirajo, zvon je že odzvonil, pridi!«

Janez se je dvignil in šel s prijateljem po hodniku. V svetlobi luči je pogledal Conegliano na Janezov obraz in se zdrznil:

»Kako? Čemu uničuješ samega sebe! Neumnost... Saj ti je naš mojster razodel...«

Dvignil je žalostne oči vanj in ga prekinil. »Ti ne veš ničesar, Conegliano! Molči!«

»Kako, da ne vem ničesar!... Saj sem lahko uganil...«

»Molči! Ti ne veš ničesar... Ah, ko bi vedel! Nekoliko se je še obotavljal, ali bi mu vse razodel. Ali ni bil morda Conegliano njegov prijatelj? Dasi je imel obilico besed in raznih pretenj, je imel pa vseeno plemenito in zvesto srce. Do zdaj mu je vse zaupal; zakaj bi mu ne še naprej?

»Poslušaj, Conegliano! Ti ne veš vsega. Vidi torej, da me je Peter Gualterio pred nekaj trenutki nagovoril...«

»Tebe? Tulijin oče?«

»Da! Kako strašen človek!... Zahteval je...«

Dvóm ga je zadržal. Pa si je odločno dal moč in rekel:

»Poslušaj, Conegliano!... Strašno je, kar je zahteval... Nihče ne sme vedeti tega...«

»No, torej?«

»Zahteval je... No, rekel je: »Razodenite skrivnost o kristalu in Tulija bo vaša žena!«

»Skrivnost o kristalu!«

Prvič v življenju je Conegliano obstal in ni spregovoril. To je bilo nekaj, kar je presega njegove pojme. Njegov jezik je ohromel... Hotel je govoriti, nekaj reči... Pa ni našel besed... Zato je samo jecljal:

»Skrivnost o kristalu!... Pa... pa, Janez... saj ni mogoče!«

</